

AZ AMATÖR

SZERKESZTI ≡
 KOHLMAN ≡≡
 ARTÜR DE ≡≡≡

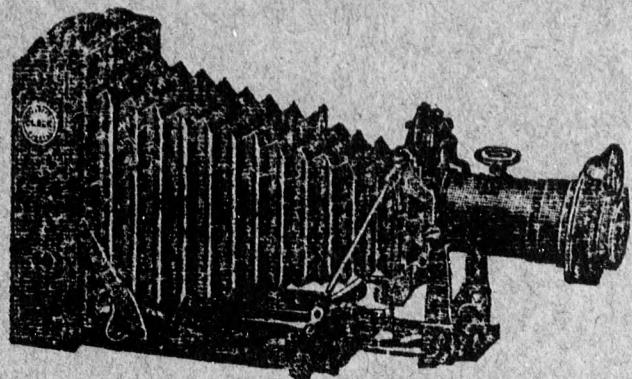
V. évfolyam. 11. sz.

1908. június 15.

Megjelenik havonta kétszer.
 Előfizetési ára egész évre 16 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Budapest, VII., Baross-tér 15.
 Telefon 94-49.

Az utolsó szó a kamara szerkezet terén:

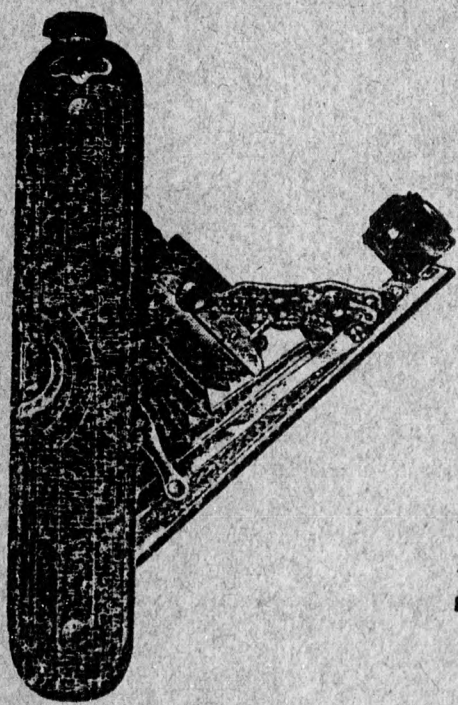

Rietzschel-„Auto-Clack”-ja
a haladottabb amatőr kamarája.
A. Hch. Rietzschel G. m. b. H.
OPTISCHE FABRIK MÜNCHEN.

Kérje az 51. sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Előnyei:

Automatikus beállítása végtelenre: egy
ujjnyomás. Ollószerkezet, mely az elő-
rész minden megmozdulását és lazulását
tartósan kizárja, tehát: fölülmulhatatlan
szilárdság és ezért teleobjektivek hasz-
nálhatósága. Kettős kihuzat, három gyu-
távolság, fel, be és oldalt eltolható és
= kiemelhető objektívdeszka. =

≡ Nyári sporthoz ≡

az egyedül alkalmas kamara a

= HÜTTIG „CUPIDÓ”-ja =

lemez és csomagfilmre,

HÜTTIG „Llyoyd-Cupido”-ja

tekeresfilmekre s lemezekre.

☞ Egy ujjnyomás és a kamara felvételre kész! ☞

254. sz.
árjegyzék
díjtalan.

Hüttig A.-G., Dresden

Flók: WIEN IX. Berggasse 4.

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. ◆◆◆◆

 Kényelmes
részletfizetésre
minden áremelés nélkül.

Fényképező készülékek, binoklik
és távcsövek csupán elsőrangú gyártmányok.

Kérjen
árjegyzéket, ingyen

G. Rüdemberg jun.

HANNOVER és WIEN.

Levelezések HANNOVER-be küldendők!

 Fogytán már!
Az Amatőr Fotoalbumachja 1908

című első magyar foto-zsebnaptár.

Gazdag és változatos tartalom!

Tanulságos és szórakoztató szakcikkek!

Teljes recipe-gyűjtemény!

Remek illusztrációk és adjusztált mintalapok! Művészi kivitel és diszkötés!

Ára csupán 3 korona.

Megrendelhető

„AZ AMATŐR” kiadóhivatalában

BUDAPEST,
VIII., Baross-tér 15.

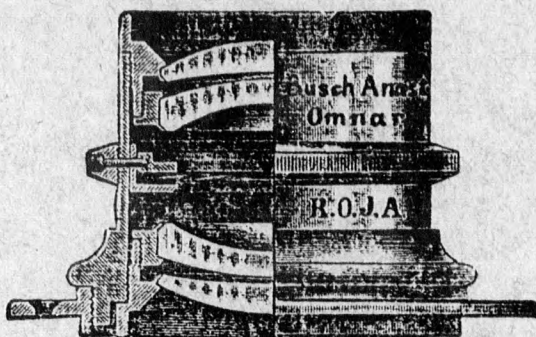
Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.

Busch

objektívek és kamarák

mindenkor jónak bizonyultak és az egész világon elsőrendűeknek :: vannak elismerve. ::

„Omna” anastigmátok F: 4,5
„Omna” anastigmátok F: 5,5
„Omna” anastigmátok F: 7,7
Pantoskop-anastigmátok.
Arckép kettős objektívek F:3, F:4

Rapid-aplanátok F: 8
Arckép-aplanátok F: 6
Detektiv-aplanátok F: 6
Tágszögű (Weitwinkel)-aplanátok
Arckép kettős objektívek F:3-F:4,5

**Busch «Bis-Telar», tele-objektív kézi kamarákhoz.
Kézi kamarák.**

A legkülönbélebb célokra jónak bizonyult modellek. Tessék a legújabb foto-katalogusokat kérni!

„Az Amatőr“-re való hivatkozás esetén ingyen és bérmentve!

Rathenower Optische Industrie-Anstalt vormals

Emil Busch A.-G. Rathenow

Magyar fényképezési kézikönyv az N. P. G. gyártmányokról ingyen az összes foto-üzletnek vagy a magyarországi vezérképviselő

SILBERER BÉLA utján
BUDAPEST, VII., Akácfa-utca 16. szám.

- N. P. G. Brómezüst-papiros
- N. P. G. Lenta gázfénypapiros
- N. P. G. Negatív papiros
- N. P. G. „Emera” aristo-papiros
- N. P. G. Celloidin-papiros
- N. P. G. Önszinező-celloidin-papiros
- N. P. G. Pigment-papiros
- N. P. G. Bromezüstpigment-papiros
- N. P. G. Ozobrom nyomás

Általános nagy árjegyzék díjtalan.

Neue Photographische Gesellschaft A.-G.

Steglitz 17—Berlin.

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. ◆◆◆◆

„Az Amatőr“ 1000 koronás díjpályázatát
1500 koronára emeltük fel

A mi ezer koronás díjainkon kívül következő külföldi cégek ajánlottak fel díjakat:
 „Az Amatőr“ díjai K 1000.— értékben

A Rathenower Optische Industrie-Anstalt vorm. Emil Busch gyár egy 6 $\frac{1}{2}$ ×9 cm.-es <i>Busch „Roia“</i> tükörreflex-kamarát, <i>Busch „Omnia“</i> F: 5,5 II. sorozatu anasztigmáttal felszerelve	K 210.— értékben
A. Hch. Rietzschel G. m. b. H. müncheni optikai gyár egy 9×12 cm.-es kamarát <i>Rietzschel</i> anasztigmáttal felszerelve	K 140.— értékben
Langer & Co. wieni gyár egy Kosel-féle gumminyomás-szekrényt (teljes felszereléssel)	K 30.— értékben
Gustav Heyde drezdai gyár egy <i>Heyde</i> Aktino-Photometert III. sz. (legújabb modell)	K 22.— értékben
Több cég kisebb-nagyobb foto-cikkei	K 98.— értékben
	K 1500.— összérték

Résztvehet minden magyar amatőr,
 aki „Az Amatőr“ 16 koronás évi előfizetési díját lefizette.

◆ Kérje a részletes pályázati feltételeket. ◆

Művészi hatású képeket
 adnak közönséges színező-rögzítő (tónfixáló) fürdőben
 a „ВИДОБОНА“

„Bütten“ és „Gravure“-papirok.

Fekete, szépiá, barna, rötél, kék, vörös, ibolya, zöld színek eléréséhez alkalmas
 pigmentyszerű tónusok.

Egyszerű recipékkal kívánatra — s e lapra való hivatkozás esetén — készségesen szolgál:

Fabrik fotogr. Papiere, Trockenplatten und patent. Spezialapparate:

Ferdinand Hrdliczka Wien, XVI/2.

Lerchenfeldergürtel 9-11.

Herbststrasse 1.

ELISMERTEN A LEGJOBB
DIAPOZITIV-LEMEZEK

GUILLEMINOT

Ezüst-lactat-lemezek vetítésre.

LEGTISZTÁBB RÉTEG!

KÖNNYŰ KEZELÉS!

R. GUILLEMINOT, BOESPFLUG & CO.

Gyárosok **PARIS**, 22 rue de Chateaudun.

Minták kívánatra és e lapra való hivatkozással ingyen és bérmentve.

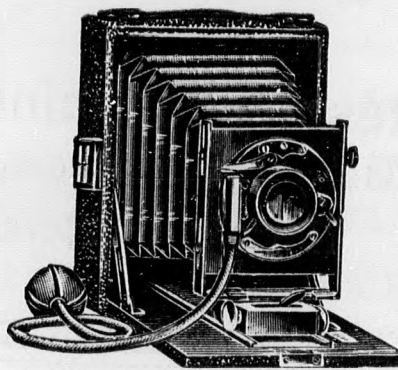

Vass Jenő
elsőrendű férfidivatüzlete

Budapest
VII., Erzsébet-körut 22.

Vidéki megbízásokat pontosan
és lelkiismeretesen eszközöl.

Fényképezési cikkeket

ugymint

- :: lemezeket, filmeket, ::
- állványokat, lámpákat,
- tálakat, másolókerete-
- ket, kész vegyszereket,
- :: másolópapírokat és ::
- :: egyéb foto-cikkeket ::
- :: ajánlanak ::

LIBÁL ÉS MÁRZ látszerészek

Budapest, Podmaniczky-u. 8.
(A Teréz- és Váci-körutak között.)

Fényképező kamarák alkalmi áron!

Adria, Lumière, Rochester, Imperial,
Schleussner és Agfa lemezek friss állapotban
állandóan raktáron.

Sötétkamara vevőknek díjtalanul áll rendelkezésre!

TRAPP & MÜNCH
MATT-ALBUMIN művésznymat papirjai

Legteljesebb pótlása a platinnak és pigmentnek. A legkiválóbb szakférfiak ismételt elismerő nyilatkozatokkal bizonyítják.
Egyszerű eszközökkel művészielen előkelő hatás.

Rives-papir, 12, 15 és 18 kiló

Gravure-karton sima, fehér és chamois durva, fehér
és chamois, extra durva, fehér

Bütten-papíros, fehér és chamois

Bütten-karton, fehér

„Rasternkorn“ (vásznonrovátkás)-papíros, fehér
Empire-karton, sima és durva, fehér és chamois
Japán-papíros Perscheid szerint.
Levelező-lapok sima és durva, fehér és chamois.

Tömény arany- és platinfüredők, szinező- (színes) füredők. Modern színű alátét- és közbetét-papírok, préselő ráámák.

Mintacsomag (összeválogatva) bérmentve I. márkáért. Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve. Kapható a fotoüzletekben vagy közvetlenül.

TRAPP & MÜNCH's Fabrik in Friedberg (Hessen).

Védjegy.

Kérje új árjegyzékünket a Satrap-vegyszerekről.

SATRAPOL-A.

(Methyl-Paramidophenol)

Gyárunk vegyszereinek és előhívóinak eredeti csomagolásban való vásárlása a legteljesebb szavatosságot (nyújtja) azok abszolút tisztaságára nézve és biztosan megóv a balsikerektől. Kapható a fotoüzletekben, vagy gyárunkban.

Chem. Fabrik auf Aktien (vorm. E Schering), Berlin N.
Müllerstrasse 170/171.

Felülmúlhatatlan
**RAPID-
ELŐHIVÓ**

J. HAUFF & Co. G. m. b. H. FEUERBACH (Württbg.)

ELŐHIVÓK

porban, töltényben és oldatokban.

Metol-Hauff

a legjobb rapid előhívó.

Erőteljesen dolgozik és az összes részleteket kihozza még az árnyékokban is.

Különösen pillanatfelvételekhez alkalmas.

Rendkívül tartós.

Hydrochinonnal vagy Adurollal keverve hatás tekintetében egyetlen előhívó sem éri utól és ez összetételében különösen brómezüstpapírok és dia-pozitívek előhívására ajánlható.

Adurol-Hauff

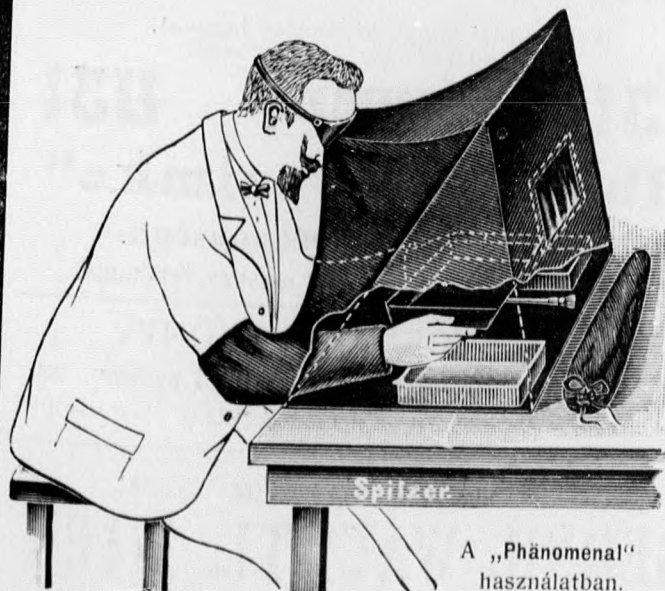
a legtartósabb előhívó,

lányhábban dolgozik, könnyen lefokozható, alacsony hőmérséklet úgyszólván, egyáltalán nem befolyásolja.

Fény és árnyékban legnagyobb erőt ad és nagyon kiadós. — Pompásan használható az összes lemez és filmfajtákhoz, valamint a diaposzitiv-vekhez és brómezüstpapírokhoz is.

Aki csak egyszer is kísérletezett az Adurollal, soha- sem hagyja többé abba e kitünő előhívó használatát.

Kapható a fotoüzletekben.

A „Phänomenal” használatban.

👉 **UJDONSÁG!** 👈

Összerakható sötétkamara-sátor „Phänomenal”

súlya tokkal együtt csak körülbelül 900 gramm.

«Phänomenal» NÉHÁNY PILLANAT ALATT HASZNÁLATRA KÉSZ.

«Phänomenal» az összes lemezméretek részére egészen 18×24 cm.-ig bezárólag alkalmas.

A FEJET NEM KELL ALÁDUGNI!

A dolgozó (előhívó) egy bőrből készült bádogkeretű szemüvegen lát a sötétkamra belsejébe és az egész eljárást pontosan és kényszerhelyzet nélkül figyelheti meg.

Ára 15.— márka. ♦ A karok és fej tökéletes mozgásszabadsága.

Kérjük a 88. sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Kapható az összes fotoüzletekben, — ha nem — úgy közvetlenül a gyárostól.

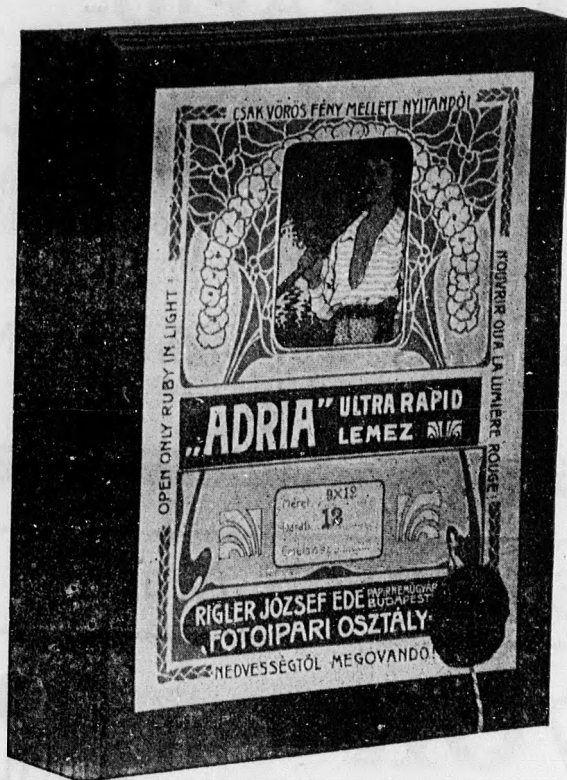
Ottó Spitzer, Berlin W. 30. Ujszerű fényképezési készülékek és használati cikkek gyára.

Minden magyar amatőr

csak a magyar gyártmányu

ADRIA

szárazlemezeket használja

Árjegyzéket díjmentesen küldenek
Piller és Ranzenberger
gyárosok

BUDAPEST, VI., Rózsa-utca 55.

NAGYBANI ELÁRUSÍTÓK:
RIGLER JÓZSEF EDE RÉSZV.-TÁRS.

Wünsche kamarák

egy darabból való „U” alakú magnálium objektívtartóval könnyű súly mellett szilárdságuk és előkelő eleganciájuk tekintetében utólérhetetlenek. — Teljesen biztos működés.

„MINIMAL”

Különlegesen laposan épült kamara a kabátzsebbe dugható. Lemez és síkfilmekhez. Méretek 9×12 és 9×14 cm.

„NIXE”

Tekercesfilm kamara kivehető tekerces-orsókkal, a mi a filmek berakását rendkívül megkönnyíti.

Álpi - levelező - lap - kamara

10×15 cm. mérethez. Két, illetve 3 szoros kihuzattal közönséges sztereoszkop és panoráma felvételekhez. Az ily alakú kamarák legelegánsabbja.

Kaphatók minden foto-üzletben. Ujdonságok árjegyzéke ingyen.

Vezérképviselőt Magyarország és Ausztria részére:

ERICH MEYER

WIEN, III., Hauptstrasse 14/16.

Emil Wünsche
Aktiengesellschaft für
photographische Industrie
Reich Dresden

A. LUMIÈRE et ses : FILS

Lyon - Monplaisir (Franciaország)

A legrégebbi foto-lemezpapir és vegyszer-gyár
Legmagasabb kitüntetések számos kiállításon.

Természethű színes felvételeket

készíthet minden amatőr

Autochrom - lemezekkel

(Feljegyzési könyv kívánatra ingyen).
(Hivatkozzék „Az Amatőr”-re!)

UJ! lemez UJ!

„Ibolyakék czimke”

Utolérhetetlen érzékenységgel.

Az összes eddigi Emulziókat messze felülmúló.

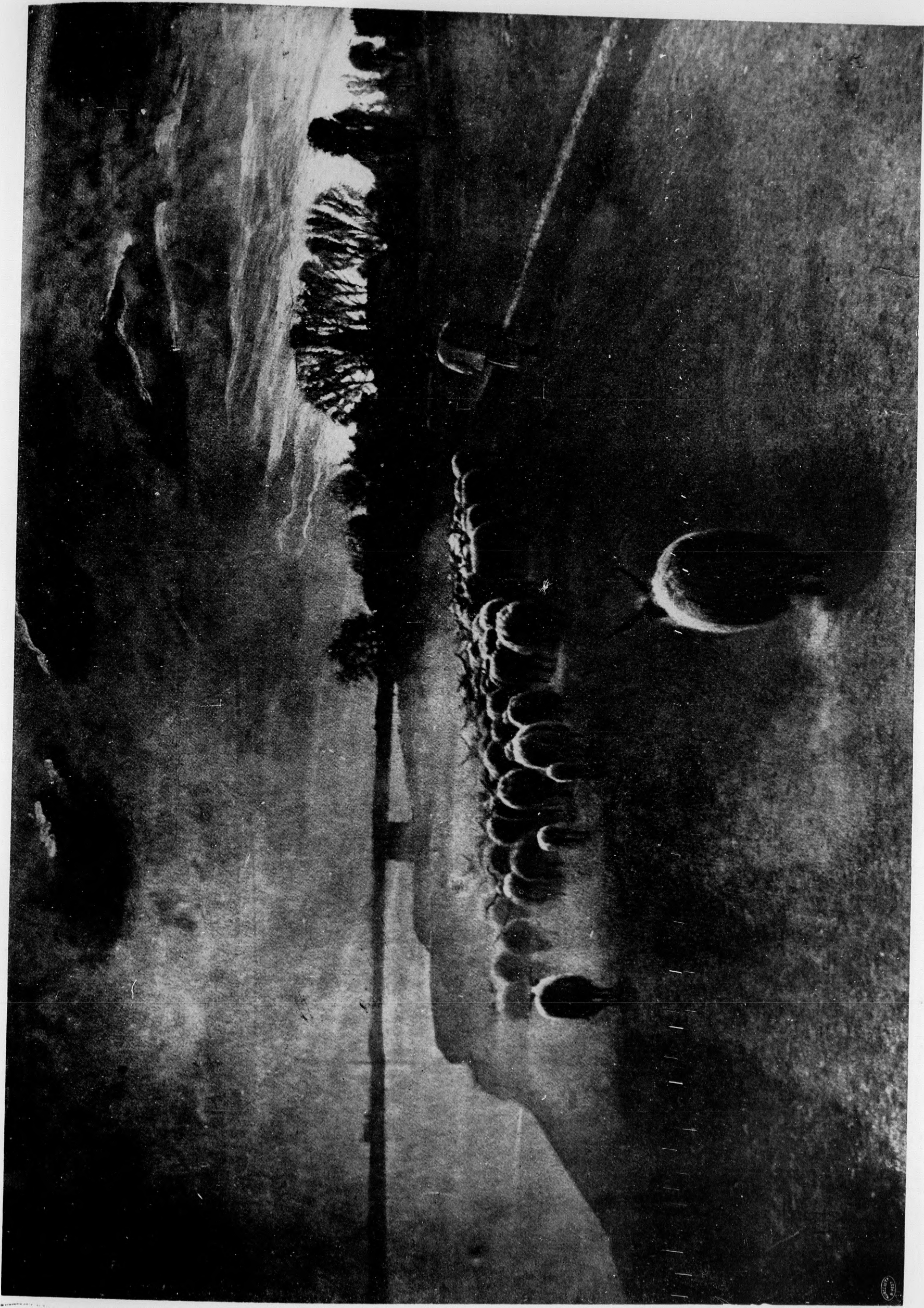
ÁLTALÁNOS RECIPEKÖNYV

= német, francia, angol vagy spanyol nyelven. =
E lapra való hivatkozás esetén ingyen!

Főraktár Magyarország-Ausztria részére:

BERNH. WACHTL, WIEN

VII/2, Kirchberggasse 37.

Poros úton
Faix Jacques, Arad

A földművelésügyi minisztérium díjának nyertese
Az országos fényképtárlásból

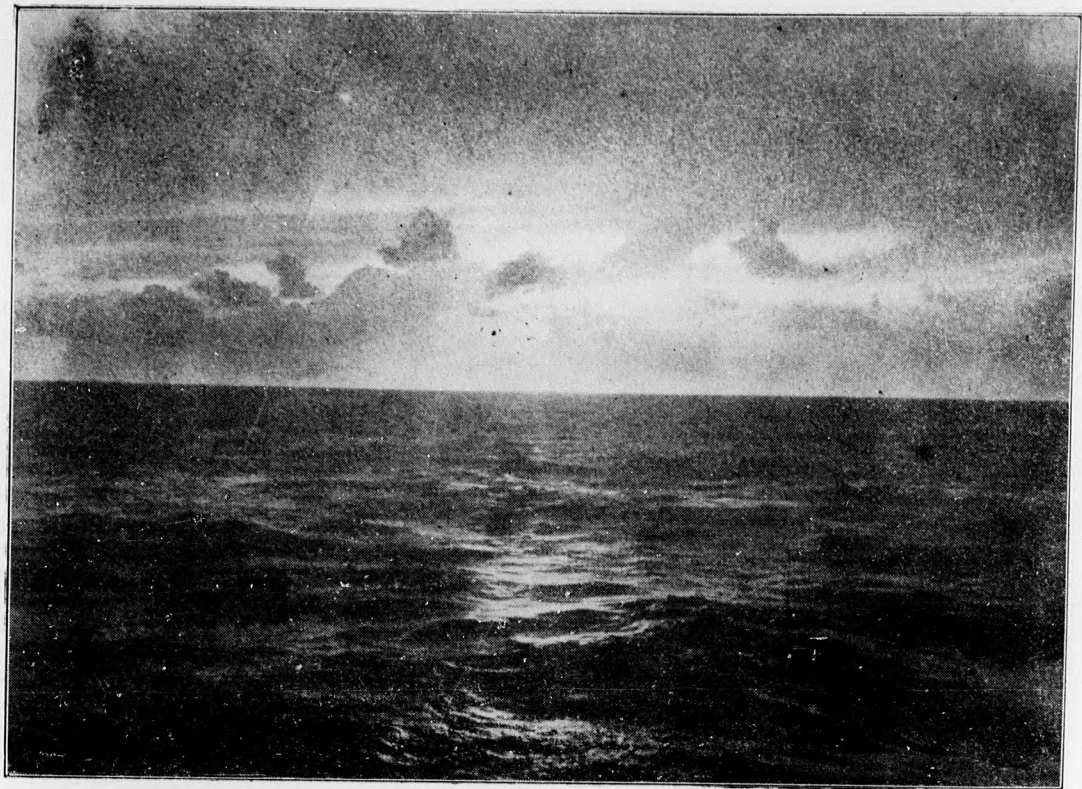

Vihar a tengeren
József főherceg, Budapest

Aranyérem-nyertes

Az országos fényképkiallításból

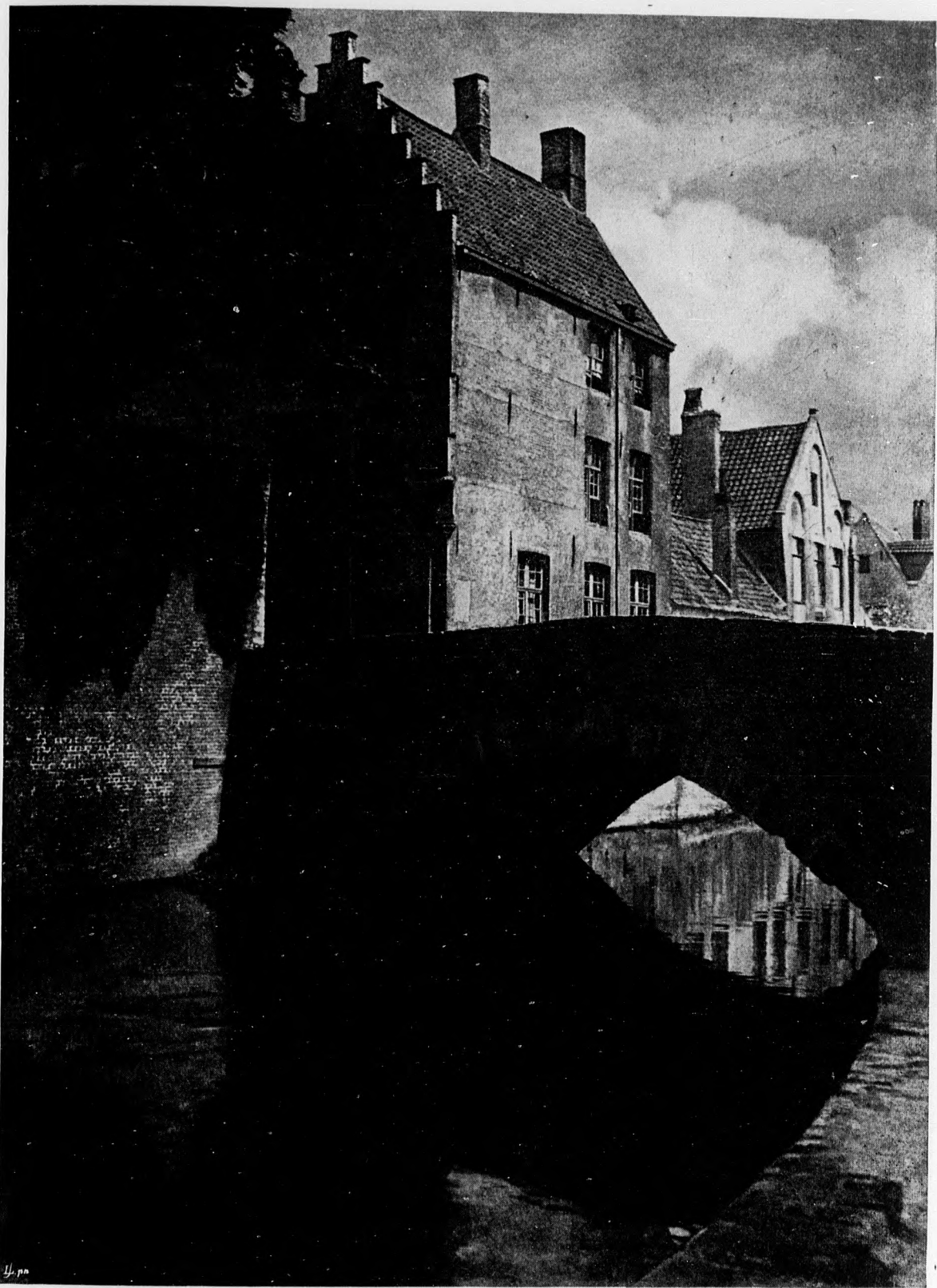

Napkelte a tengeren
József főherceg, Budapest

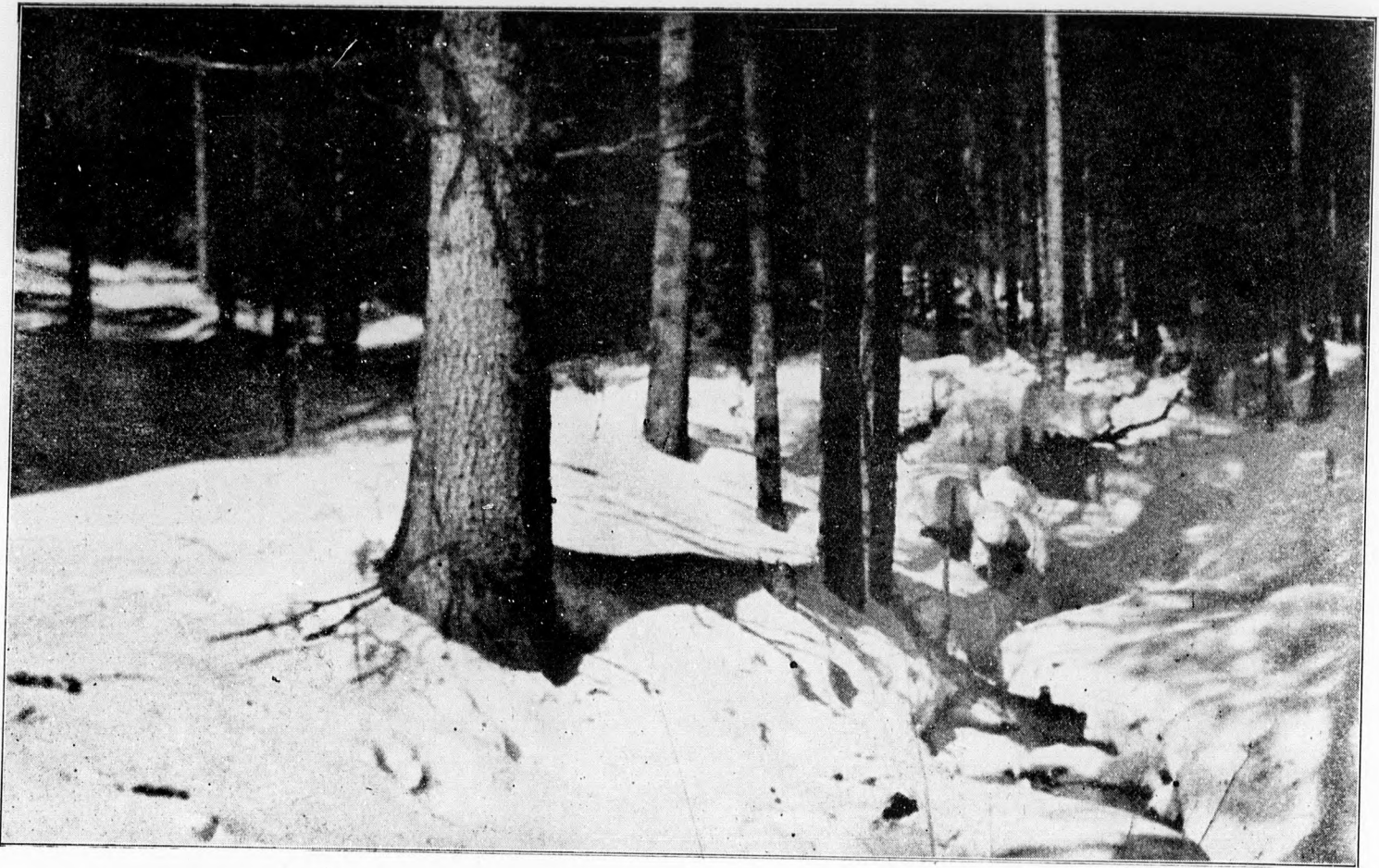
Boronálás
Csáder F. Miklós, Budapest

Brüggei részlet
Feledi Dezső, Budapest

A Zsolnay-díjjal kitüntetve

Tél a Tátrában
boffai Hűvös László, Budapest

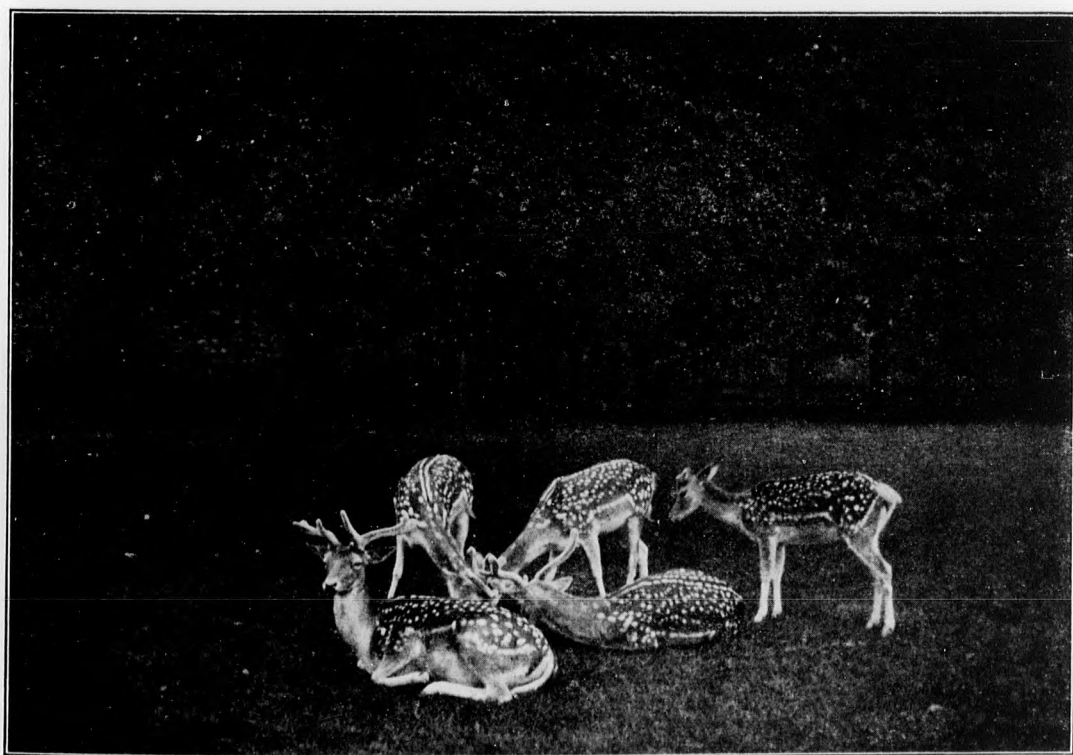
Az országos fényképképzőművészeti kiállításból

Őszi alkony
Nasser I. Lipót, Budapest

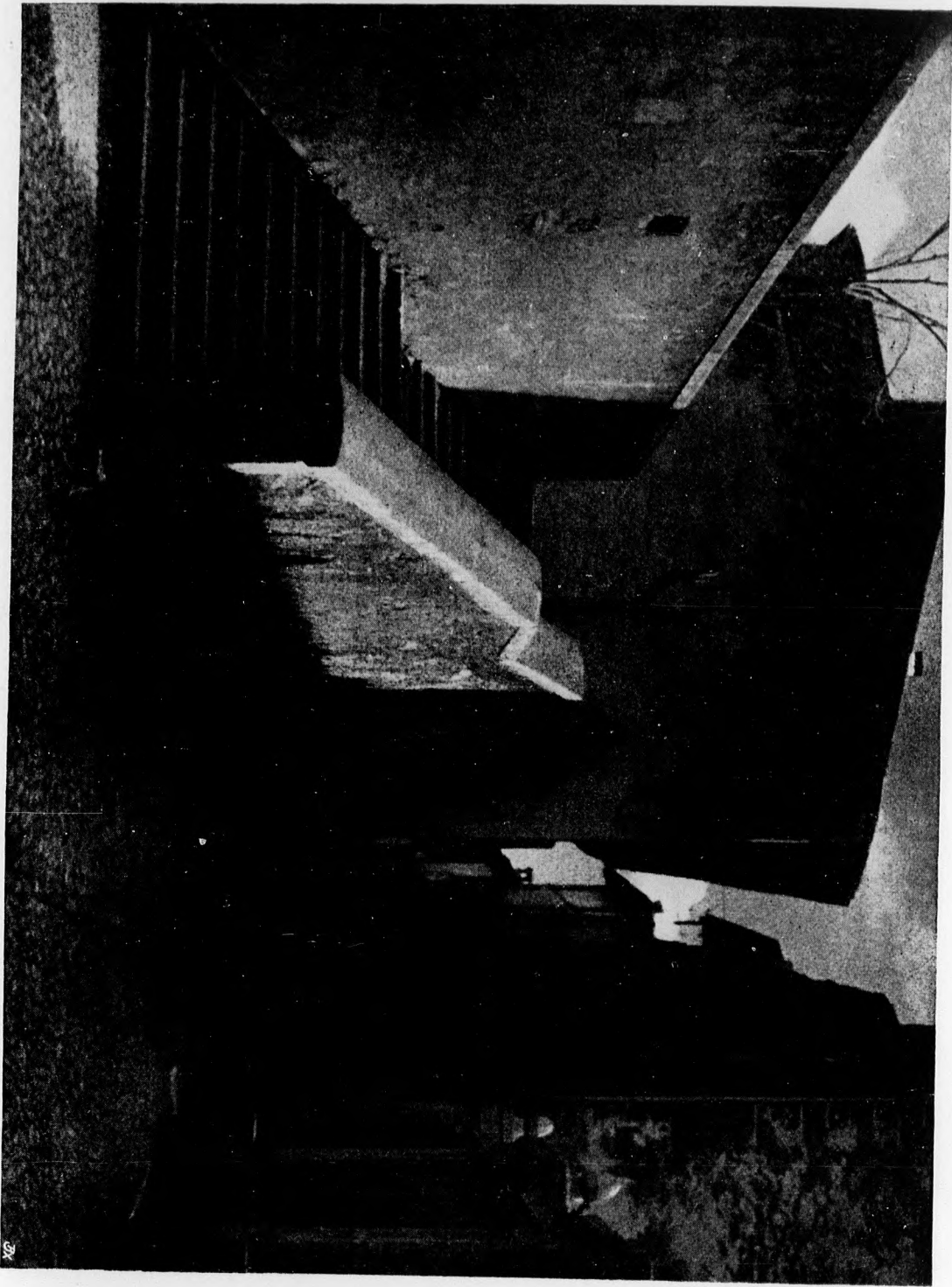
Az országos fényképképzőművészeti kiállításból

Szarvas-csoport
R. Hüttig, Dresden

Felvétel: Hüttig-tükörreflex-kamarával,
Zeiss Tessarral F:4,5

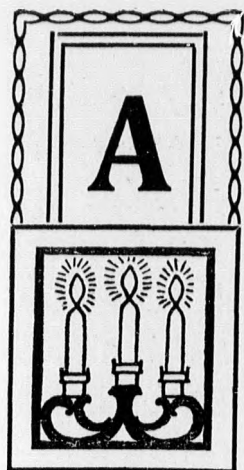

Lépcső Galoban
Feledi Dezső, Budapesti

A „Deutscher Camera-Almanach 1908.“ (Verlag
Gustav Schmidt, Berlin) jogának fenntartásával

Az országos fényképképzőművészeti

II. Az egyesületek gyűjteményei.

magyar fotovilágnak teljesen független organuma „Az Amatőr”. Mint ilyen az egyedüli szaklapunk, mely minden egyesületi és személyi tekintet nélkül, külső befolyásoktól menten bírálhatja a fotovilág eseményeit. Ez adja meg nekünk is annak lehetőségét, hogy az országos kiállítást a többi lapok dicshimnuszai *dacára* is a maga *igazi* értéke szerint becsüljük meg. A napisajtó egyszerű regisztrálása s a szaksajtónak kötelességszerű udvariaskodása és bókolásai közepette, kissé szokatlanul, sőt nyersen is ütheti meg ugyan bírálátunk egyik-másik részének hangja egyesek fülét, de el vagyunk arra is készülve, hogy elfogultsággal és *rosszindulattal* találjanak bennünket meggyanusítani olyanok, kik lapunk révén lettek a *semmiből* ha csak *látszólag* és *átmenetileg* is *valamikké*.

De csak tessék „zavartalanul” csinálni a fogalomzavar e bábeljét, azért van már elég nyitott szem is, mely látja azt is, ami a kulisszák *mögött* történik. És amely meg tudja különböztetni a *vásári önreklámot* a csendes munkálkodástól — az évek kitartó munkájának alapépitményét a ráépített kártyavártól, melyben a „*parvenü várurfiak*” gazdálkodnak, az intelligenciát a félműveltségtől, a szakértelmet a sarlatanizmustól és „*last, but not least*” — mert ez sem utolsó dolog — az irigység sugalta intrikát az emberi és művészeti igazság érdekében „*nyílt sisakkal*” való küzdelemtől.

*

E rövid, de immár szükségessé vált kitérés után mindenekelőtt megállapítjuk azt az elvitathatatlan tény, hogy az országos fényképtárlaton a *budapesti „Photo Club”* van *legerősebben képviselve*. Nem csak a képek száma, hanem még inkább *általánosan magas művészi színvonal tekintetében*. A festői témák, pompás megfigyelő képesség, technikai készség, gondos kivitel, kiforrott tehetségek és *előkelő* izlés, az ami e gyűjteményt jellemzi, képeiből hozzánk szól.

És ezenkívül néhány oly elsőrangú művészerőt számíthatnak a kiállító tagjaik közé, akikre a nagy külföldi egyesületek is büszkék lehetnek.

Feledi Dezső kollekciója nagyban hozzájárult e magas színvonal eléréséhez. Tíz képe között néhány valóban *tökéletes* fotoműalkotás van. Ilyenek a „Brüggei részlet”, mely valóságos festmény a „Nürnbergi kapu”, a „Lépcső Galoban,” a „Huszár utca”, „Falú végén,” a „Bártfai piac” stb. melyek egytől egyig elsőrangú alkotások, a gumminyomás *mintaszerű* termékei. Színes gumminyomatai azonban kevésbé tetszenek nekünk a monoch-

Az összes közlemények utánnyomása csakis a forrás megnevezésével engedhető meg. :

Impressziók
az országos
fényképkiál-
: litásról. :

romoknál. Úgy véljük, hogy az egyszínű gumminyomásnak oly nagy mes-
tere, hogy a többszínnyomásra felesleges is áttérnie. Hiszen egy színnel
is *teljes* illúziót tud kelteni, akárcsak a régi németalföldi nagy festők,
— *Rembrandt, Van Dyk, Dürer*, — egyszínű festményeikkel. Egyébként egy
megszivlelendő tanácscsal is szolgálunk Feledi mesternek. Az ő újabb
alkotásai oly tökéletesek, hogy egyik másik régi kezdőkorából való mun-
káját bátran hagyhatná odahaza. Nem, mintha azok rosszak volnának, de
mert — szerény nézetünk szerint — mindig csak a legjobb alkotások vol-
nának kiállítandók. És a néhány év előtti Feledi egészen más, mint a mai.
A ki pedig ezt — *horribile dictu* — „*elfeledi*,” a saját művészetének mai
értékét bizony helylyel közel le is szálítja. Mert mi ugyan minden egyes
kép születési idejét ismerjük; tudjuk, melyek a régiek, melyek az újak,
ámde hallottuk már, hogy mások éppen azokat bírálják, de ezekről mélyen
hallgatnak. És ha csak hallgatnának . . . Az egyes képekről irni anélkül,
hogy azokat be is mutatnók, szinte hiába végzett munka volna. *Látni* kell
azokat és *tanulni* belőlük. Főleg gummitchnikát. Mégis néhány szóval leg-
alább megkiséreljük annak magyarázatát, mi az ami a Feledi képeiben
annyira hatáseltő a fotoműértő szemében s oly nagyra becsülendő. Egy-
szerű, szinte „*holt*” témák, házak, utcák, lépcsők, kapuk vagy oly utcai,
vásári jelenetek, melyeket számos kezdő amatőr, — vagy a régi, de örökké
művészietlenek — oly gyakran kapnak le; egyszerű, keresetlen, szinte
közönséges és képiesség nélküli témák, melyeket vagy nem látnak meg,
vagy unalmas, semmitmondó ezerszámra látható fényképekké képesek
csupán reprodukálni, az ő művész-szemén, felfogásán és beállításán, *bravuros*
technikai készségén keresztül megelevenednek, *pittoreszkké*, szóval *képekké*
válnak. Olyanokká, melyeket bizony sok közepes festőnek *teljes* „*kézi*”-
munkájával sem cserélnénk el. Ez a nagy *átalakító tehetség* csupán a vér-
beli, az *intelligens* és *tudatos* művészek sajátossága. És ebben rejlik a
Feledi Dezső igazi nagysága. Ebben Magyarországon csupán egyetlen
művészatörünk állítható melléje s ez *Haranghy György*. „Melyik nagyobb,
melyik dicsőbb“ . . . ma még nehéz eldönteni. Tény azonban, hogy Feledi
igen gyors tempóban halad és ma már teljesen kiforrott művésznek mond-
ható. A további fejlődési folyamat dönti el, hogy a két legnagyobb foto-
művészünk — *Haranghy* és *Feledi* — közül melyik a — nagyobbik. De mi
teljesen meg vagyunk elégedve azzal is, ha e kérdés soha sem dől el és
mindketten egyaránt fejlődnek abban az irányban, mely nekik és a magyar
amatőrfényképezésnek messze a hazai határokon túl is mindenütt dicsőséget
szerez. Még sok ily ambiciózus művészt a magyar amatőrfényképezésnek!
De a többiek is, akik e kiállításon résztvettek, többé-kevésbé
sikeresen és méltóan asszisztáltak *Feledinek*, egyesületük művészeti jó hir-

nevének öregítésében. Így *Degenfeld-Schomburg* Ottó gróf képeiben, illetve azok egyike-másikában oly szubtilis finomságokat találunk, melyek szerzőjük gyengéden nemes lelkivilágára engednek következtetni. Ezt tapasztaljuk a „Gyermekarcképben“, de különösen a borongós hangulatu „Őszutóban“, melynek finom, lágyan előmlő vonalvezetése az „Esti hangulat“ címűben is megismétlődik. „Állattanulmány“ című képe pedig a legelső-rangu állatfestőnek is becsületére válnék.

Joanovich Pál dr. ezuttal csupán három képpel veszi ki részét egyesületének sikeréből. Mind a három új alkotása a jeles és szaktudásáról, — saját új osztott előhívási eljárásáról a külföldi szaksajtó révén is — nagy hírnévnek örvendő szerzőnek. A három közül az „Angolo di San Marco“ című lágyan finom rajzával, árnyalatainak széles skálájával oly pompásan adja vissza a márvány szín- és fényjátékát, a freskók színértékeit és az oszlopok, szögletek plasztikáját, hogy az arkitektonikus felvételek mintaképeül állítható oda minden amatőrfényképezőnek. Szinte valamely művészi akvarell kitűnő reprodukciójának vélné az ember, amit a csalódásig fokoznak az ecsetvonásszerű részletek és reflexfények a márványoszlopokon. A „Bárka a lagunán“ című is hangulatos, bárha nem áll egy színvonalon a templomkülsővel. Egyébként is a templombelsők és külsők *Joanovich* dr.-nak specialitását képezik, melyekben *mesteri tökélyre* vitte immár. És ha már oly sok ismétléssel találkozunk e tárlaton, illetve oly sok már idehaza is *ismételten* kiállított művel, akkor szinte sajnálnunk kell, hogy a mostani pompásan szinezett bromnagytásu templomkülső mellett nem láttuk a templomi hangulatok e mesterének az angol mesterekre valló, felette értékes régibb intériőrjeit is, melyek egyéb művészi kvalitásaik mellett a nálunk oly kevesek kultiválta ozotyp-nyomásnak is pompásan sikerült példányai. A „Magányos pálmák“ délszaki témája kissé szokatlan ugyan és bár finom tónusaival ugyancsak tetszést aratott, aligha tévedünk, ha azon véleményünknek adunk kifejezést, hogy *Joanovich* dr. óriási anyagalmaza között igen sok — sokkal hatásosabb és hálásabb témát is talált volna.

Kreft Elza a bécsi gummimester kitűnő tanítványa az arcfényképezés terén produkált igen jót. Arcképei között legsikerültebb a „Férfi arckép“, de igen jó és karakterisztikus tanítómesterének platin eljárással készült arcképe, nemkülönbén az „Édesatyám“ című is. „Esthangulat“ c. tájképében pedig a szürkület tónusait találta el helyesen. Gumminyomatai, — ha nem is oly tökéletesek, mint *Feledi* Dezsőé, — a ki évekkkel ezelőtt ugyancsak *Kosel*-nek volt a tanítványa, — de ez iskolának hatása alatt zárt tónusuk és nyugodtan lágyak, harmonikusak.

Müller Bertalan ezuttal igen jól van képviselve. Különösen az „Utca“ című képe befejezett alkotás, mely kitűnő beállítás, kivágása, mély és

Impressziók
az országos
fényképkial-
: litásról. :

szépen árnyalt rajzásával, de főleg a benne megnyilvánuló hangulatnál fogva, „képpé“ varázsolta a rendes körülmények között ultrakonvencionális témát. A szépen indult, — de közben elsekélyesedett — művészi tehetségű kitűnő amatőr, ezzel ismét nagyot haladt azon az uton, mely a tökéleteshez vezet.

Teleki Sándor grófnál azonban — bármennyire is fájlaljuk ezt — némi visszaesést tapasztalunk. „Akácok télen“ c. gumminyomata nem kelt különösebb hangulatot, valamint a „Lépcső“ című sem. Ellenben emlékeztet a gráz Bachmann dr. ily tárgyú pompás alkotására — beállításának, nagy előterének, a csoport tagolásának, de főleg a tropikus levegőnek, a kitűnő technikájú gumminyomat meleg és a sivatag levegőjét, színét csalódásig hiven visszaadó tónusainak révén értékes alkotásnak bizonyul és bőven kárpótol a másik két képében bennünket ért csalódásokért. Ez esetben is ez az egy több lett volna a — háromnál. — Folytatást ígér:

Mario.

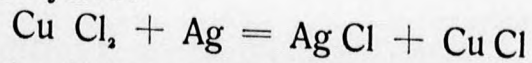

izonyára mindnyájan láttunk már oly tréfás vagy reklámcélokat szolgáló papirképeket, melyek a tiszta fehér papirlapról rövid idei napfényen való megvilágítás után tűntek elő. Utánna járva a dolognak, magam is akartam ilyet csinálni, de készítésükre vonatkozó semmiféle adatot nem találtam. Ily körülmények között teljesen magamra voltam utalva, de végre is sikerült. Gondoltam nem lesz érdektelen, ha amatőrtársaimat is megismertetem ez eljárással, melynek segítségével csekély fáradsággal és költséggel szórakozást szerzünk magunknak esetleg másoknak is.

Titokzatos fényképek.
Irta: Sz. Kiss Lajos
:: vegyészmérnök, Budapest. ::

Kiindulási pont a kész kép, amelyet úgy kell átalakítanunk, illetve oly szintű vegyületté átváltoztatnunk, mely megfelel a papir színének s amely a világosságon megfeketedik. E célnak legjobban megfelel a brómezüst kép, melynek rajzát a rendkívül finoman elosztott fémzüst réteg képezi. Ezt kell most már átalakítani oly módon, hogy fentemlített feltételeknek megfelelően. E követelményeknek legjobban megfelel az ezüstchlorid, csupán az a kérdés, mily módon történjék az átalakítás. Ismerünk oly nehéz fémchlorid-vegyületeket, amelyek chlorjuknak egy részét könnyen átadják az ezüstnek. E fémek közül úgy a felhasználhatóság mint a hozzáférhetőség szempontjából legjobban megfelel a rézvegyület

Chemiai egyenletben kifejezve:

A cuprichlorid az ezüstre hatva, ezüstchlorid és cuprochlorid képződik, az utóbbi kimosható, az ezüstchlorid pedig mint vízben oldhatatlan vegyület, fehér színnel visszamarad. Az ezüstchlorid amint tudjuk, napfényen bomlik, miközben sötétszintű ezüstsubchloriddá alakul át s ezáltal a kép elötűnik.

Ami most már a kivitelt illeti, az a következőkben foglalható össze: A tökéletesen

kész, előhívott, kifixált és jól kimosott brómezüst képet közvetlenül felhasználhatjuk; ha pedig már megszáradt képet akarunk munkába venni, néhány percig vízben áztatjuk.

Készítünk egy fürdőt melynek összetétele:

15 gr. rézsulfát 12 gr. konyhasó 200 kcm. víz.

Ebbe a fürdőbe áztatjuk a brómezüst papír képet — lehetőleg elhomályosított szobában — amidőn pár pillanat alatt eltűnik a kép s úgy tetszik, mintha fehér papírlap uszna a kékes zöld színű folyadékban. Most kivéve a lapot, még mindég homályos helyen, folyó vízben 20 percig kimoszuk, vagy 8—10-szer 5 percenként váltott vízzel. Ezután sötét helyen megszáritjuk, majd napfényre hozva, azonnal kezd megbarnulni s a kép kibontakozik.

E helyen említék egy másik eljárást is, amelynél a kép ammoniakos gázok hatására fejlődik ki, ilyen pl. a — *dohányfüst*.

Itt szintén brómezüst képet veszünk s a következő fürdőben fehéritjük ki:

2 gr. sublimát 2 gr. brómkáli 100 kcm. víz,

A halványítást és kimosást nappali fényen is eszközölhetjük, de a szárítást célszerű homályos helyen végezni. Ha most a képet elő akarjuk idézni, a lapot előbb megnedvesítjük s *dohányfüstöt fujunk rá*, amidőn a kép lassanként előtűnik. Ügyelni kell, hogy a papír felületét ujjunkkal *ne* érintsük, mert a rátapadó zsír elzárja a képet a füst hatásától s azokon a helyeken nem fejlődik ki.

II.

Kétségen kívül hasznos volna *hosszabb* gyűjtővolságu lencsét alkalmazni, midőn is e hátrányon könnyen segítve lenne. Jól kidolgozott lemezeket nyernénk és a távlat is kellemes lenne.

Sajátságos azonban, hogy a gyárosok bizonyos esetekben makacsul ragaszkodnak a megszokott formákhoz s azoktól csak akkor térnek el, ha mások e téren már

őket megelőzik.

A 9×18 cm. nagy 8½×17 cm alak ma már *túlhaladott* álláspont, régebben ezek uralkodtak, ma jogosultságuk nincs. Először is a gép nagy, nehéz, a lemezanyag drága, de legfőbb hátrányuk, hogy hacsak kicsinyítve nem lesznek, hibás távlatot adnak, miután a kép megfelelő pontjai körülbelül 90 mm. távolra esnek egymástól.

Ez már a normális szempár egymástól való távolát (64—67 mm) nagyon túllépi és megint csak hibás távlatot kapunk. Egyetlen jó oldala van, hogy a negativról közvetlenül másolhatunk vetítésre való u. n. normális méretű 8·2×8·2 diapozitivet. — Ez azonban igen csekély ellenérték a sok hátránnyal szemben. A 9×12 cm és 9×14 cm méret rendszerint akkor használatos, ha a kamara nemcsak sztereo, hanem rendes felvételek készítésére is be van rendezve. Különleges esetekben tehát meg van a jogosultsága, de nem hagyhatjuk figyelem nélkül azt a tényt, hogy *ha egy kamarával nagyon sokféle célt akarunk szolgálni, rendszeren egy célnak sem felel meg az tökéletesen*. Hátra volna a legujabban felkapott 6×13 méret.

Részemről ezt tartom a leghelyesebbnek, mert a nyert képfelek 60—65 mm négyzetes alakkal birnak. Ez már olyan nagy, hogy közvetlen szemléletre a sztereo-néző

: Tudnivalók :
a sztereoszkopia
: köréből :

Irta: dr. Gedeon Kálmán,
primási főorvos, Esztergom.

Tudnivalók a
sztereoszkópia
: köréből. :

szekrényben igen kellemes, de az egyes képfelvetítésre is alkalmasak (ha csak nem a legnagyobb méreteket választjuk). Miután a negatív megfelelő pontjai körülbelül 65—67 mm távolban fekszenek, a másolásnál is megtarthatják eredeti magasságukat. A 6×13-as sztereo-gépek főleg a csapó szerkezetű és központi, a lencsék között beépített pillanatzárral ellátott kamarák oly kis méretűek, hogy zsebben könnyen elférnek. A lemezek is kevés súlyt képviselnek és nem terjedelmesek. Az ily méretű szekrényes kamarák már nagy térfogatúak és lemezekkel töltve igen súlyosak. A redőnyzárakkal és feszítő pántokkal ellátottak szintén nehézkesek és nem célszerűek már azért sem, mert a redőnyzár előnyeit alig használhatjuk ki. (Erről később). A lemez-méretben megállapodva, tovább menve kérdelem, hogy mily egyéb feltételeket kívánjunk a jó sztereoszkóptól? A lencse gyutávola elegendő hosszú, legkevesebb a lemez átlójával egyenlő legyen, tehát 6×13 lemeznél legalább 90 mm. Hogy a lencse dialytikus, vagyis ragasztott, avagy nem ragasztott elemekből áll, az nem bir nagy fontossággal, mert a rövid gyutávola lencsénél a mélység vagyis a térben való élesség ugyanis nagyobb s így szűk fényrészekkel nem szükséges dolgozni. F|16-nál jobban lefokozni a fényt nem kell, így tehát a reflex fényfoltoktól nem igen kell tartanunk; de legtöbbször F|6·8—F|9 fényerő mellett fogunk dolgozni, midőn is a fényfoltok kárt nem tehetnek.

Tudjuk, hogy a nem ragasztott lencsék körülbelül 40%-50%-al olcsóbbak, mint a ragasztottak.

(Folytatjuk.)

ok szó esett már arról, hogy milyen célszerű lenne az olyan szinszűrő forgalomba hozása, amely nem egy meghatározott pontig, illetve vonalig nyelné el a szinkép sugarait, hanem azt egy bizonyos, tetszés szerinti határig fokozatosan gyöngítve — az ultra violától kezdődőleg — tompítaná. Ilyen szinszűrőt

**Fokozatosan tompító
szinszűrő.**
Irta: Sztankovszky József,
Erdőszentgyörgy.

— csodálatos — egyetlen optikai — illetve érdekelt — intézet sem kísérelt mostanáig megkonstruálni. Pedig gondoljuk csak meg, hogy mily óriási előny volna, az expozíció idejénél az ilyen szűrő!? Hát még az eredmény? Erről beszélni? . . . Ezt látni kell! Egy felhős tájkep közönséges sárga szinszűrővel fölvéve szép. Ugyanez a fokozatosan tompító szűrővel: isteni!

No de kezdjük elején a dolgot.

Egy nagyon jó barátom: Kiss Zoltán, azt írta nekem egyszer, hogy van neki egy kitűnő, francia (már nem is emlékszem egészen biztosan francia-e, angol-e, német-e?) gyártmányu olyan szinszűrője, mely a közepétől fölfelé fokozatosan tömörebb árnyalatu, miáltal a tájképekben az eget a természetesnek hüen megfelelő árnyalatban adja vissza, a felhők pedig teljes pompában vannak meg a képen. Ezt azon ajánlattal közölte velem, hogy kísérlenék meg én is egy ilyen, — de kissé praktikusabb formában — szűrőt előállítani.

Éppen alkalmi lévén ez az idea, mivel amatőr előtét-küvettám tervét ebben az időben küldtem be Reichert wieni optikai intézetének elkészítés végett, hozzáfogtam ennek a szűrőnek elkészítéséhez is, azonban — nehogy utánczása legyen annak a német . . . vagy amilyen gyártmánynak — én a kívánt eredményt nem azáltal óhajtottam elérni, hogy egy lemezt közepétől egy oldalra fokozatosan tömörebb színre megfessek, hanem azáltal, hogy magát a szűrőt, illetve ebben az esetben küvettámhoz szükséges

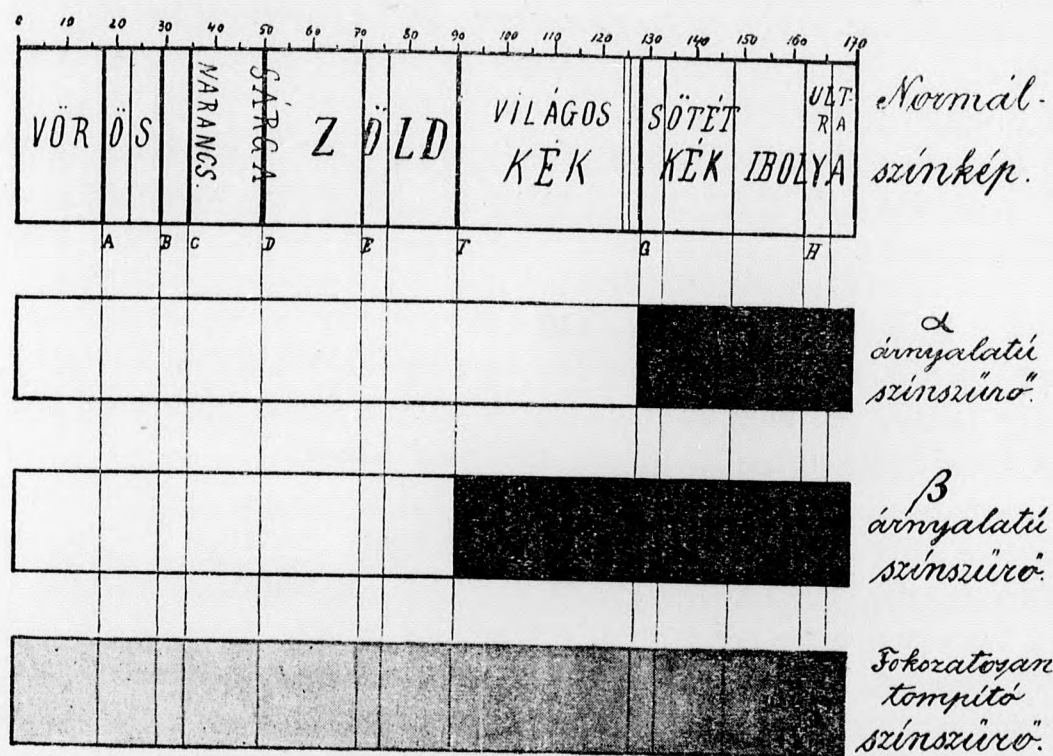
BUDAPEST 1908. JUNIUS 15.

szűrő folyadékot egy bizonyos szín olyan árnyalatára állítsuk be, mely magát a színeképet, kezdve az ibolyától — az ultraviolát teljesen — a Fraunhofer-féle C vonalig azaz a narancs színig a legnagyobb egyenletességgel fokozatosan gyöngülve tompítsa.

A tervben kidolgozott eredményt tényleg el is értem, még pedig egy speciális összetételű narancs színnel.

E színt egy bizonyos tűzvörös anilin festék és az auranin sárgának keveréséből állítottam elő, az ultraviola sugarak elnyelésére pedig az: esentint alkalmaztam az oldatban.

A Sztankovszky-Reichert-féle küvettába öntve, a szűrőoldat közönséges, inkább vörösbe csapó narancs színűnek látszik; színeképelemzőkészüléken nézve, első pillanatban nem veszünk észre különbséget a normal színekép és a szűrőn át megjelenő, illetve látható színekép között; azonban hosszabb ideig szorgosan szemlélve, — főleg a sötét-kamarában, egy kis kerek résen át beáramló napfényenél — azonnal észre vesszük, — azaz kell, hogy észre vegyünk — a különbséget, illetve a fokozatosan gyöngülve tompított spektrumot.

Ami a használhatóságát illeti, bármely lemezhez, akár közönséges, akár színérzékeny legyen az, alkalmazható.

Felhős tájképeket, legszebb eredménnyel a közönséges szárazlemezekre érjük el. Színérzékeny lemezekhez — magától értetődik — szintén használható, főleg arckép-fölvételek céljára, továbbá táj-, stb. képekhez. Hangsúlyozandónak vélem, hogy a leg-

szébb felhős képet e szűrővel a közönséges — nem színérzékeny! — lemezekre nyerjük, vagy — az alig színérzékenyített — „Adria Frapillo“ lemezekre, amelyekhez különlegesen is beállítottam szűrő-oldatomat.

A megvilágítás időtartamát a közönséges lemezeknél egy jöttával sem nyújtja meg, tehát még a leggyorsabb pillanatkép is előállítható vele. A színérzékeny lemezeknél azonban körülbelül $\frac{1}{60}$ — $\frac{1}{70}$ -ed résszel megnyújtja az expozíciót. Ez azonban olyan elenyésző csekélység, hogy a gyakorlatban számba sem jöhet.

A nyert gyönyörű eredmény azon abszorpciós hatásában rejlik, hogy az ultraibolyát teljesen elnyeli; a közönséges lemezekre fölöttébb erősen ható kékeket letompítja, és a színérzékeny lemezeknél, ahol a kéket kétszeresen is tompítja, még a sárgát is valamennyire lefokozza.

A fokozatosan tompító színszűrő felhős képek fölvételéhez alkalmas voltát különben az említetteken kívül az itt bemutatott ábra szemlélhetően is mutatja.

Fokozatosan
tompító szín-
: szűrő. :

bromezüst-pigmentpapíron úgy kontakt, mint nagyított képek állíthatók elő. E papírhoz használt fürdők hőmérsékletének 15—20 C. fokot nem szabad túlhaladniok.

I. A megvilágítás.

Kontakt nyomatoknál: a negatív jellege szerint körülbelül 15 mp. $\frac{1}{2}$ méternyire a gáz- vagy petróleumlámpától, 10 mp. egy 16 gyertyafényű lámpától.

II. A nagyításnál.

A kisebb negatív-tömörsege, átlátszósága, nagyítási aránya szerint, 15—25 mp.-ig. E számok csökkennek a használt fényforrás erőssége szerint és megfordítva. Leghelyesebben járunk el, ha a meglevő kis negatívról próba megvilágítást eszközölünk. A melyik másolatot megfelelőnek véljük, oly megvilágítás végzünk a nagyításnál is.

III. Az előhívás.

I. oldat. 300 gr. oxalsavas káli 1000 gr. viz.

II. oldat. 80 gr. vasvitriol 5 gr. citromsav 250 gr. viz.

Keverési arány: az első oldatból 1 rész, a második oldatból 2 rész. Az első oldat minden 100 kcm.-jéhez 5 csepp bromkálit adunk.

Az előhívás sárga fényenél is történhetik, mely 5—7 percig tart. A kifejlődő képet nem látjuk, azért kell a pontos időt betartani. A másolatot jól ki kell áztatnunk, s a mosás után derítő fürdőbe tesszük.

IV. A derítő fürdő.

10 kcm. jégecet, 1000 kcm. viz

E fürdőben a képet 1 percig fürdetjük, ezután 12—15 percig folyóvizben jól kimossuk. A megadott időt lehetőleg tartjuk be, mert az utána jövő fürdőre a mosás behatással lesz.

V. A tulajdonképpeni pigment kép előállítás.

Káliumbichromát fürdő.

A jól kimosott képet a következő összetételű fürdőbe tesszük, melyben 2—2 percig fürösztjük 40 gr. káliumbichromát, 1000 kcm. viz, 10 kcm. 10%-os timsó.

Tanácsos a timsót közvetlen a használat előtt a fürdőhöz adni.

A krómozott és jól kimosott képeket egy előzőleg vízben áztatott egyszerű átviteli papírra reászoritjuk, emulziós oldalukkal egymás fölé, selyempapír közé téve, 15 percig a másoló keretbe tesszük. Ezután az ismert eljárás szerint 35—40° C. vízben előhívjuk a pigment képet. A kész képet hideg vízben fixálva 10 percre a következő fürdőbe tesszük.

100 gr. 10% fixálónátron 1000 kcm. viz.

A képben maradt kioldatlan ezüstöt a pigmentképből a következő fürdő oldja ki, mely egyszersmind a papír sárga szineződését is — mely a krómozástól ered — kioldja.

I. oldat. 100 gr. fixálónátron 1000 kcm. viz II. oldat. 100 gr. vörösvérlugsó 1000 kcm. viz.

Használathoz az elsőből 2 részt, a másodikból pedig 1 részt veszünk. A fürdetés gyorsan megy végbe. A képet a sárga szineződése után 5%-os timsóoldatba tesszük.

VI. Rövid ismétlése az eljárásnak.

1. A papír megvilágítása. 2. előhívása vasoxalátban. 3. mosás, derítés. 4. 15 percig tartó mosás. 5. 2—3 percig tartó krómozás. 6. mosás.

VII. Nappali fényenél végezhető.

1. A kimosott és jól krómozott kép átviteli papírral való összehúzó. 2. 10—15 percig tartó préselés. 3. A pigmentkép előhívása 35—40 C. fokú vízben. 4. A hideg vízben való rögzítés. 5. Az oxidált ezüst kioldása. 6. Az 5%-os timsó fürdő. 7. Az alapos mosás.

KÉPEINKRŐL.

Irta: Kohlman Artur dr.

Adósságlerovással kezdjük ezuttal. Ugyanis legutóbbi számunkban az országos fényképkiállításból közöltünk néhány képet, melyeknek méltatása azonban helyszüke miatt kimaradt. Mindenekelőtt tehát ezekről kívánunk — hacsak röviden is — pótlólag megemlékezni.

Reisz R. N. akt-tanulmányában a diszkrét finomság, a szép vonalvezetés és plasztika, az izléses elrendezés, de mindennekeft a kifejezésteljes megkoncipiáláson kívül a tökéletességig vitt gumminyomású technika az, a mit e pompás és sikerült fotoalkotásban — szerény véleményünk szerint — rajtunk kívül ugy a kiállítás látogatói, mint lapunk olvasói is valószínűleg oly nagy mértékben élveztek, hogy csupán az általános véleménynek adunk kifejezést, midőn e képet — már a téma nehézségénél fogva is — a tárlat egyik elsőrangú számának jelentjük ki. Annál inkább csodálkozunk afelett, hogy a jeles szerző, — a ki a budapesti Photo-Club kollektívájának keretében állította ki képét, *nem* nyert e képével valamely elsőrangú díjat is. És csupán úgy mellesleg adunk kifejezést abbeli gyanunknak, hogy e kép szerzőjének neve mögött — eddig eljelen ismeretlen lévén a magyar fotóvilágban — valamely elsőrangú, kiváló amatőrtársunk húzódott meg szerényen. Bárhogy is álljon azonban a dolog, az elvitathatatlan, hogy szerzője szépet, jót, sőt a maga nemében kiváló produkált, amiért neki a mi elismerésünkön kívül egy pártatlan, — csak a képet és nem esetleges egyéb momentumokat latolgató zsüri elismeréseként a nagyobb díjak egyike vagy másika is kijárt volna, csakugy,

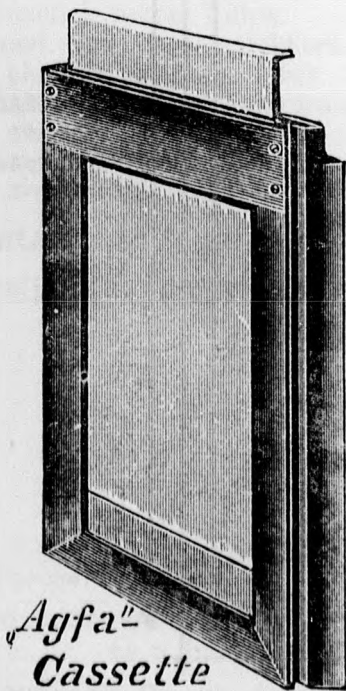
a hogyan bármely külföldi kiállításról bizonyára nem kerül majd haza díjazatlanul.

Romeiser Ferenc „Japán nő“ c. képe érdekes beállításával, de még inkább folthatásos világításával tűnik ki a *kiállítás* jobb portréi közül is. A modell arca ugyan *nem* vall japáni típusra, és mégis kellemesen hat, a fotóművészetben mesterkéletlenséget — és ha már nem is a valószínűséget kereső — szemlélőre, hogy e kép abszolúte *nem* tartozik a *sablonos kosztümképek* közé. A „Nyáriák“ címűben azonban *kevesebb élesség* — több képszerűséget eredményezett volna.

Utoljára hagytuk a Piller Géza két szép tájképét, melyek közül a Holdvilágos táj „*hofmeisteri*“ hatalmas távlatával, kanyargó — szerpentín — országutjával és virágos előterével pompás egy fotoalkotás, mely *szokatlan* is lehet ugyan a magyar fotóvilág önkinevezte *döntő* körei előtt, de ez semmiesetre sem lehet indok arra, hogy az ily kép előtt a nagy nyilvánosság ajtaját bezárjuk, mint a hogyan azt az országos fényképkiállítás zsürije tette. A nagyszabású, nagy távlatu kép kivételénél szerencsésen választottnak mondható az 50×60 cm.-es nagy méret, mert ezt a kép tárgya az u. n. „*weite Landschaft*“ egyenesen megkövetelte.

A „Magány“ című viszont nagy dombos előterével — melynek alsó peremét pipacsok teszik élénké —, a dombtetőn egyedül álló magányos fával és az égbolt egyik sarkában látható haragos felhőfoslánnyal határozottan *hangulatos* párja a „Holdvilágos tájnak“. Mindkét kép két-színű (zöldes barna összhangzatu) brompigment nagyítás, a melyet szépen zárnak le és foglalnak magukba az egyszerű, de *finom izlésű* képkeretek.

Könnyű!
Kis térfogat!
Megbízható!

Agfa
Cassette

Ideális anyag a hegyászó turisták részére!

«AGFA»-kazetták (szabadalmazva)

nappali töltéshez

∴ **Tasakfilmekkel** (szabadalmazott síkfilmek különleges csomagolás.) ∴
9: 12 cm-es gépekhez.

Az „Agfa“-zsebfilm rendszer lehetővé teszi az „Agfa“-kazettának körülbelül 25 síkfilmmel teljes nappali világítás mellett való megtöltését a nélkül, hogy a kazettát csak ki is *kellene* nyitni. De azért a sötétben, — akár minden egyes filmlapot is — kivehetünk a kazettából s tovább kezelhetjük azt.

Egy kazettának ára K 25.—

Á R A K:

„Agfa“-tasakfilmek (a közismert „Agfa“-síkfilm) kb. 0.15 mm. vastag különleges csomagolásban 30° W. = 16/17° Scheiner, tucatonként 9: 12 cm. vagy 8: 10.5 cm.	K 5.—
Chromo-„Isolar“-tasakfilmek pontosan hangolt ingyen színszűrővel és használati utasítással minden csomagban 26° W. = 13° Scheiner. tucatonként 9: 12 cm vagy 8: 10.5 cm	K 6.25
„Agfa“-tasakfilmek (O. T.) tucatonként 9: 12 cm vagy 8: 10.5 cm.	K 4.—
Chromo-„Isolar“-filmek (O. T.) tucatonként 9: 12 cm vagy 8: 10.5 cm	K 5.25

16 oldalas

«AGFA» ismertetés 1908-ra

ingyen!

::

ingyen!

Annál inkább érthetetlen előttünk, sőt mi több megmagyarázhatatlan, hogy az országos kiállítás zsürije miért utasította vissza (?) e két szép és határozottan egyénien művészi két képet, melyet jeles szerzőjük *csak a mi buzditásunkra* küldött be a kiállításba. De lehet, hogy a lapunkhoz való régi hűséges vonzódása volt az a bizonyos szálla *azoknak* a zsűritagoknak a szemében, a kik a képek jó, vagy rossz, művészi, vagy művészietlen voltát is aszerint állapítják meg, hogy szerzőik mennyire szimpatikusak előttük, vagy — s ez még döntőbb művészeti szempont —, előfizetői-e „Az Amatőr”-nek, eltántoríthatók-e attól, vagy sem. S utóvégre ez is álláspont. Tiszteletreméltó-e, vagy sem, annak bírálatába azonban ehelyütt nem bocsátkozunk.

Ez az a *punctum saliens*, mely sok, de nagyon sok „áldozatot” kívánt. S ámbátor tudatában voltunk annak a meleg szimpátiának, melylyel a „fotoparvenizmus” egy-két képviselője a néha-néha kellemetlenné váló őszinte szókimondásunk révén lapunk iránt viseltetik, arra még sem voltunk elkészülve, hogy ezt hiveinkre is átruházzák s hogy bírói tisztükben a vak elfogultságuk paroxismusába fognak esni. *Üldözni mindent és mindenkit, a minék csak némi köze van „Az Amatőr”-hez.* Annál inkább fájjaljuk, hogy a zsűrinek többi köztiszteletben álló tagjai az ily alacsony motivumokból fakadó odíózus ügynek *öntudatlanul* is részeseivé lettek.

E fanatikusok azonban csak igen kevesek, sőt egyek-kettők-hármas. Ámde lennének bármennyien is, rendelkeznének bármily „hatalmi” eszközökkel is, *operett-szerű feltolakodó fotodespotizmusuk ellen legott felvesszük a harcot, mihelyt* — a lapunk elleni kisebb-nagyobb

intrikálgatásokban lelt alacsony lelki gyönyörökön tullépve, — *a mi hűséges és folytonosan növekvő olvasóközönségünk érdekeit éri bármely oldalról is sérelem.*

Mindez azonban — s ezt hangsúlyozzuk — nem a mi lapunk, — „Az Amatőr” — *alapította* és felnevelte egyesületet, a „Magyar Amatőrök Országos Szövetségét”, hanem azokat illeti, a kiknek „makkiavelisztikus” hajlandóságai éppenséggel nem méltóak azokhoz a célokhoz, melyeket mi — az egyesület alapítói — annak életrekeltésekor kitűztünk és programmként zászlajára irtunk.

E kellemetlen ügy szóvátétele után pedig térjünk vissza azokhoz, a kik szép és szemet-lelket gyönyörködtető művészi alkotásaikkal sokkal inkább érdemlik meg, hogy lapunk s olvasóközönségünk velük foglalkozzék, vagyis mai számunk képeinek jeles szerzőihez.

S itt mindenekelőtt *József főherceg* ő fenségére gondolunk, a ki sokoldalúságának, tehetségének, művész hajlandóságának fényes jelét adta abban a néhány képben melyek nagy fényképgyűjteménye igaz gyöngyeit képezik. Ezek közé tartozik az a két tengeri hangulat is, melyet lapunk mai számában mutatunk be olvasóinknak s a melyek nemcsak gyakorlott kézre, de egyuttal *művésziesen látó szemre*, nagy megfigyelő képességre és természeti hangulatok iránt fogékony lélekre is vallanak. A témájuk a tenger, — illetve a napkelte és nyugta a tengeren, — nem új, de örökké vonzó. Ezt úgy mutatni be, hogy a hangulatuk a kép szemléjében is megrezdüljön, a *művész feladata*. S e feladatot — *lapunk ez illusztris olvasója* — a legteljesebben megoldotta. Gyönyörúsége ez a szerzőnek, de egyuttal a mienk is és olvasóinké is, a kik átérezzük azt a lelki gyönyört, a mit a kép szerzője a természeti

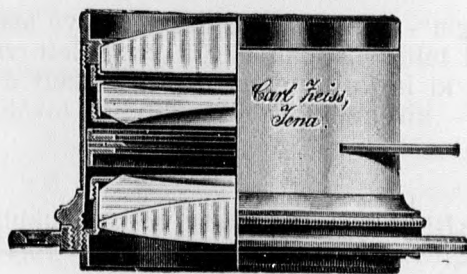
ZEISS

ANASZTIGMÁTOR

„TESSAR“

1: 3.5

Arcképekhez

1: 4.5

Lumiére színes felvételekhez

1: 6.3

Pillanat- és tájfelvételekhez.

PALMOS-KAMARÁK

könnyű fémből fokális redőnyzárral kapható a fotoüzletekben, valamint

WIEN, IX 3
Ferstelgasse 1.
(Ecke Maximilianplatz)

CARL ZEISS

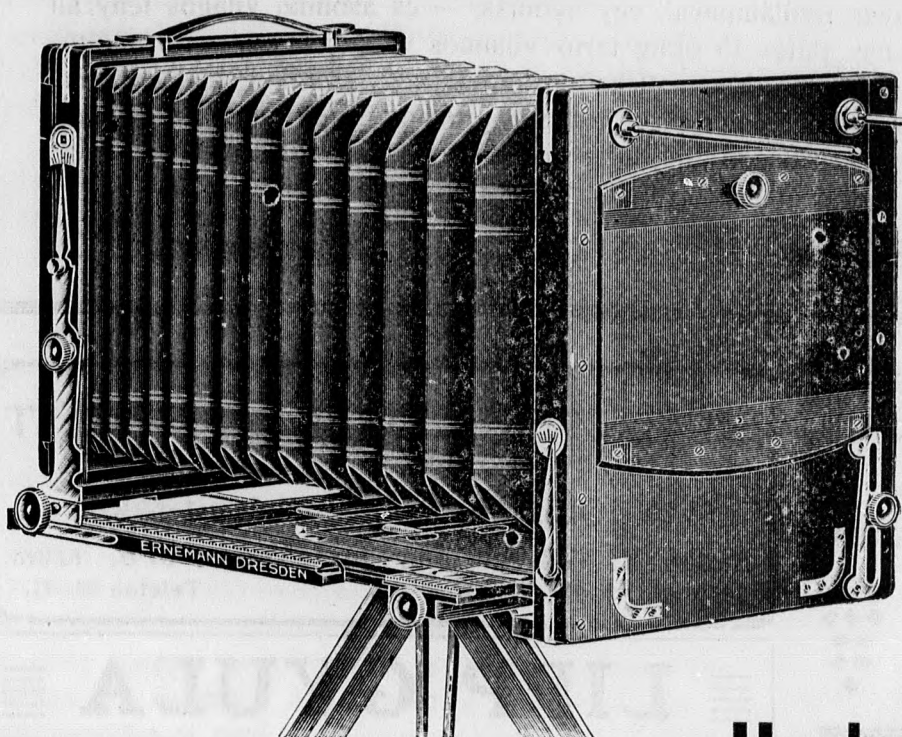
— JENA —

Berlin,
Frankfurt a M.
Hamburg, London,
St. Petersburg.

Tessék „P 32” sz. ismertetést kérni. == !! Ingyen és bérmentve !!

Globus Kamarák

Modell A. F. és G.
ideáljai

minden művészatörnek és
szakfényképésznek és mester-
művei a kamaraépítésnek.

Speciális és nagy árjegyzékek
ingyen és bérmentve.

A kamara-építésnek legnagyobb
és legjelentékenyebb speciális
gyára.

Heinrich Ernemann A. G. vorm. **Herbst & Firl, Görlitz 179.**

UJ! DIAMANT UJ! VAN BOSCH-MATT!

Vörös gyorsan másoló legnagyobb briliáncia.
Cink és gyorsan szinez lágy negativeknél.
Diamant van Bosch-Matt I. egyszerű vastagság. Nin-
csenek bronz árnyékok.
Diamant van Bosch-Matt III. kétszeres vastagság. Nin-
csenek fekete foltok.
Diamant van Bosch-grobkorn (durva szemcsészetű)
chamois szinek és fehér.
Diamant van Bosch-Feinkorn (finom szemcsészetű)
chamois és fehér.
Diamant van Bosch-Negro, egyedül a platin-fürdőben
aranyfürdő nélkül szinezhető.

Minták mindenkor ingyen és bérmentve!
Ügyeljünk a védjegyre és a gyártás helységnevére.

Fabrik photogr. Papiere

E. van BOSCH

G. m. b. H.

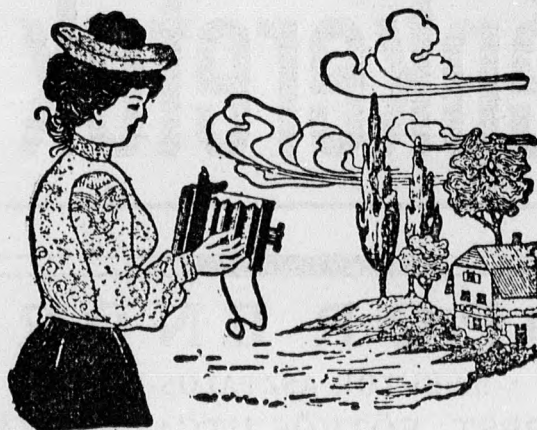
STRASSBURG Els.

Sürgöncim: BOSCHMATT.

Gyári raktár és vezérképviselő Magyarországon Ausztria
és a Balkán államok részére

Commandit Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie.

WIEN IX/I. Schulz-Strassnitzgasse 12. Telephon 15872.

Wanaus József

FÉNYKÉPEZŐ - KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-UTCA 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és
egyéb kézi kamrákban. — Leghíresebb gyártmányú
objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. —
Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyi-
szerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt
eszközöltetnek. — Mindennemű fényképezési munkát
elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére.
Uj nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

Végre egy mindenütt használható könnyen szállítható villamos

SÖTÉTKAMARA LÁMPA

☛ POMPÁS UJDONSÁG! ☛ ◆ ☛ UTÓLÉRHETETLEN! ☛

:: :: Rubinvörös fémsodronyos izzólámpával, egy nyomás, — és azonnal világos fény áll rendelkezésünkre. :: Egyetlen töltés 15 óráig tartó villamos világitást ad. :: A töltő-folyadékot elhasználása után öntsük ki, a mellékelt kapott vegyszereket pedig töltjük helyette a palackba, majd közönséges hideg vizet hozzá és a lámpa ismét használatra kész és újra úgy ég, mint ujkorában. :: Ára: teljes berendezéssel, csomagolással és portóval együtt, előreküldve M 11.—; utánvétellel M 11.50. :: Pótló töltés 30 Pf. :: :: :: ;

OTTO RUD. REICHERT & Co., :: Hannover 72.

GROSSMANN ADOLF

MŰ-, CIM- ÉS CIMERFESTÉSZETI MŰTEREM

LEGSZEBB ÉS LEGIZLÉSESEBB KIVITELŰ ÜVEGTÁBLÁK FA-, BÁDOG- ÉS VÁSZONCÉGTÁBLÁK, ÉRCBETÉTEK, ÖNTÖTT TÁBLÁK, FALBETŰK STB. ◆ STB.

△ BUDAPEST, VI. △
NAGYMEZŐ-UTCA 42. SZÁM.

MŰVÉSZIES SZOBAKÁRPITOZÁST

igen mérsékelt árban vállal

MANGOLD MANÓ papirkárpit-raktára

Budapest, VIII. kerület, József-körút 31 b. szám.
Telefon 62—71. ◆ Telefon 62—71.

LIPP GYULA

ékszerész-, arany- és ezüstműves
Budapest, IV., Koronaherceg-u. 18.

▲ Menyaszonyi kelengye és ajándékok. ▲
Telefon: 76—52. Alapított 1849.

Képkerekek

SCHLOSSNIKEL FERENC KÉPKERET ÉS KERETLÉC-GYÁR ::

Alapítotott 1889. BADAPEST, X., Hölgy-utca 29—31.
Telefon: 102—54.

Készít mindennemű aranyozó-árut, arany- és politurléceket és kereteket.

TOPORÉNDRE

MŰBUTOR ASZTALOS-M.

BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 30. SZÁM.

TELEFON: 89—43.

Elvállal mindennemű butort régi és új stílusban. Üzletberendezések, portálok terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzása és javítások juktányosan eszközöltetnek.

RÖNTGEN- ÉS RENDES SÖTÉTKAMRÁK, LAKÁSOKBAN KÜLÖNÁLLÓAN

FELSZERELVE, ELŐHÍVÓ-ASZTALOK, MOSÓKÁDAK S B. ÜGYESEN ÉS

OLCSÓN KÉSZITTETNEK.

Amerikai rendszerű úri szabóság

Budapest, IV., Szervita-tér 3. szám. I. em.

Kifogástalan szabású, legjobb minőségű angol és belföldi divatszövetekből készült

Saccó-öltönyt, Felöltőt vagy Raglant 25 forint és 30 forintért

csakis mérték és próba után adunk.

Adhatjuk, mivel áruinkat készpénzben olcsóban vásároljuk.

Adhatjuk, mivel csakis készfizes ellen szállítunk.

Adhatjuk, mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva.

Adhatjuk, mivel csakis szervezett, de elsőrendű munkásokkal dolgoztatunk.

Fényképezési cikkek szaküzlete.

ROGÁTSY KÁLMÁN

Budapest, VII., Rákóczi-út 10. Sip-utca sarkán.

KÉZI KAMARÁK, műkedvelő-készülékek, legegyszerűbb szerkezettől a legmodernebb kivitelig.

KODAKOK: Zeiss-Minimum-Palmos, Goerz-Ango, Hüttig-féle Cupido, Wünsche-féle Victrix-kamarák nagy választékban.

LEMEZEK, PAPIROK, vegyszerek mindig friss állapotban, csinos kivitelű kartonok nagy választékban. „Az Amatőr” előfizetői és klubtagok árkedvezményben részesülnek. Sötét kamara használata díjtalan. Árjegyzékem ingyen és bérmentve.

hangulat megnyilvánulása közvetlen szemléleténél. Vajjon van-e, kell-e ennél nagyobb siker a művészeknek?

Feledi Dezső, a világhírű magyar művészamatőr két pompás alkotását mutathatjuk be ezuttal olvasóinknak. A „Brüggei részlet“ c.-ről, — mely egyébként a gumminyomás technikájának remeke is — magunk helyeit kivételesen egy külföldi lapnak a „Photographische Mitteilungen“-nek képkritikusát szólaltatjuk meg. Ugyanis a nevezett folyóirat 1907. évi 24. szám 556-ik oldalán *Fritz Löscher* a következőket írja:

„*Feledi Dezső* egy régi motívumot, egy brügge-i részletet, — amelyet már oly sokan, megrajzoltak; festettek, karcoltak, radiroztak és újabban le is fényképeztek, — egészen *egyéni* felfogásban mutat be, mely azonban ismét egészen *ujszerűen* hat. A jobbparti házsört elhagyta, úgy, hogy a köhid boltozata hatalmasan tolódik a képbe. A régi architektura valóban csodálatosan szép. Mesés *jellegzetesség* van abban, főleg ha a mi modern és az egész világon egyforma mai épületeinkkel hasonlítjuk össze. S ezt a kőbe oltott romantikát — regényességet — *Feledi* nemcsak a felvétel állópontjának megválasztásával és az ezzel kapcsolatos széles vonalvezetésével, de mindenekfelett a világítással, teljes egyéniségében, jellegzetességében volt képes kihozni s visszatükröztetni. Különösen finom a bolt-hajlás alatti átnézet és a faárnyék a balfalon. Rendkívüli biztonsága és feltétlen uralkodása a gummitchnikában nyújtott segédkezett neki e valóban *nagyszabásu* kép megalkotásában, a mely a széles festői hatást a fényképezés sajátos vonal- és tonusbeli finomságaival igen szerencsésen oldja meg.“

Vajjon tegyük-e még ehhez csak valamit is? A kinek

munkásságáról — s vajjon hányan mondhatjuk el ezt magunkról — egyik legelőkelőbb külföldi lap képeinek közlése kapcsán ily *elismerő* bírálatot ír, azt bátran ismerhetjük el mi magyarok is — legelsőrangú művészamatőrnek.

Hasonló tárgy, arkitektonikus jellegű ugyancsak kifogástalan technikájú gumminyomat a „Lépcső Galoban“ című képe is. Bámulatos, hogy rajz és tónusgazdagság, fény és árnyék, felfogás és beállítás, távlat és levegő, életelenség és hangulat mily lágyan harmonikus egészszerűen egyesül *Feledi* e másik kiválóan festői alkotásában.

Faix Jaques „Poros uton“ című képe is elsőrangú alkotás. A téma — mely számos esetben nyert már feldolgozást — itt sem új, de — *eleven*. Beállítása nem mérész, de *jól tagolt* és artisztikus, miliője pedig felette mód *hangulatos*. Az egyetlen elmaradt állat jól zárja be a csoportot s ezzel az előtérbe visz bele nyugvópontot.

A nyáj felverte port és az égboltozat felhőit pompásan sikerült visszaadnia ez intelligens és szakképzett művész amatőrnek, a kinek pedig sokkal kevesebb alkalma van tárlatokat *látni* és tanulmányozni, mint a fővárosi amatőröknek. S ha van valami, a mit némi hibájával rovunk fel ennek a kiállításban is nagy sikert aratott pompás állat-életképnek, az hogy a horizontot elváasztó határvonal és az abban elhelyezkedő fák csoportja a távolság és helyes távlat s így a képszerűség szempontjából feleslegesen határozott körvonalaik.

Hüvös László, *Nasser Lipót*, *Csader F. Miklós*, szóval a mai szám többi képeinek méltatására lapunk legközelebbi számában még visszatérünk.

!! Rendelje meg „Az Amatőr“ régiebb évfolyamait !!

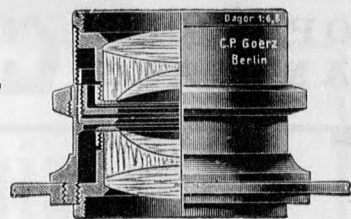
GOERZ

kettős anasztigmat

DAGOR

III. sorozat.

1:6,8.

arckép-, csoport-, pillanat-, táj-, épület- és interieurfelvételekhez a legrövidebb megvilágítás mellett.

A legnagyobb nyílás alkalmazása mellett 70° szögű kiterjedésben, kisebb diafragmák mellett pedig 90°-os tápszög (Weitwinkel) felvételek készíthetők vele.

A hátsó lencse egyedül mint ÖNÁLLÓ objektív használható és gyutávola csaknem kétszer akkora, mint az egész lencserendszernek.

Speciális kimerítő leírások ingyen és bérmentve.

Főárjegyzék objektivekről (kettős anasztigmatokról: Dagor, Celor, Syntor, Alethar, Hypergon, Lynkeioskopokról), továbbá gépek (Goerz-Anschütz-Klapp-kamarák, Photo-Stereos-Binocle-ről, pillanatzárakról, „Trieder-Binocles“-ről, prizma-távcsövekről stb.) kívánatra ingyen és bérmentve.

Kaphatók az összes foto-üzletekben vagy közvetlenül a gyártól:

OPTISCHE ANSTALT **C. P. GOERZ** AKTIEN-GESELLSCHAFT
BERLIN-FRIEDENAU 19.
LONDON PARIS NEW-YORK CHICAGO

ELADÓ.

Alig használt **ERNEMANN HEAG-XII.** (Flachkamera) 9×12 a következő teljes felszereléssel:

Zeiss Tessar f: 6, 8 objectivvel.

6 drb. zsebnotesbe helyezett fémkazettával, melyek üveg-foglalása kívülről szabályozható.

Kettős zárral: 1. Bobsectorzár az objectivfelek között és 2. kívülről szabályozható, 1/2500 sebességű redőnyzár.

Premo-film-kazetta.

Három darab gyűrűs — I., II. és III. számú — sárgaszürű.

350 korona helyett ára 260 korona. Kiválóan alkalmas művészi hatások elérésére. Ritka alkalmi vétel. A gép mérete: 3×11×15; kihuzata 260 milliméter. Sulya 550 gramm. E kép kiváló kvalitásokat egyesít magában.

Eladó címe: Rákóczi-téri gyógytár Budapest, délután 3—4 óra között.

Terjesszük „Az Amatőr”-t**ELADÓ.**

Kitűnő, alig használt **LUMEN** nappali előhívókészülék, amellyel nappal bárhol elő lehet hívni 9×12 nagyságu képeket. A felszerelés áll:

Előhívó apparátusból,

1 átviteli kazettából,

1 exponáló kazettából.

12 lemezes váltókazettából.

Modern amatőrnek igen ajánlatos. Ára 180 korona helyett 130 korona.

Eladó címe: Rákóczi-téri gyógytár Budapest, délután 3—4 óra között.

FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK.

Nagyon rövid megvilágítású pillanatképek előhívása. Ha rövid világítású lemezeken éles és erőteljes képet óhajtunk nyerni, kíséreljük meg az előhívást felette gyengére (1:35) higitott rodinal előhívóval megkezdeni. Az előhívó hőmérséklete 19 C. legyen. Az előhívást addig folytathatjuk, a míg az összes árnyékrészek megjelennek. Ezután leöntjük az előhívót s telített rodinalfejlesztővel addig erősítjük, míg 1:15 arányt ér el. Ez erősített rodinalal folytatjuk az előhívást, míg a kép a kívánt sűrűséget mutatja. Ily módon röviden megvilágított képekből is az összes elérhető részletek kihozhatók. Az eredmény biztosabb, mint az álló előhívás, legalább a gyakorlat ezt mutatja.

Hideg negatívok. Negatívjeink rétegének megóvása céljából tanácsos azokat lakkal bevonni. A meleg-lakkozásnál kevésbé veszélyes a hideg lakkal való bevonás. Ily hideg lakot *háziilag* a következőképen állithatunk elő.

100 gramm sandarak

10 „ kámfor

10 „ velencei terpentín

20 kcm. levendulaolaj

1 liter alkohol

Sópapír-eljárás. Az előpreparálás zselatinnal a következőképen történik:

A)

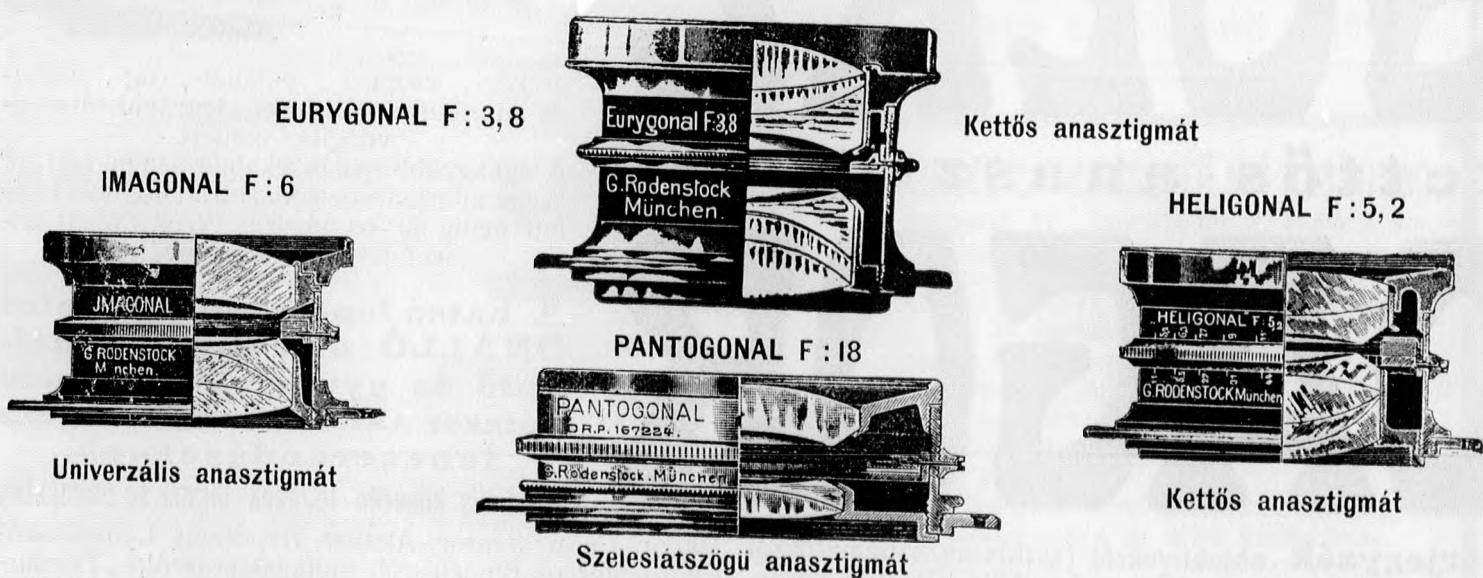
I. 500 kcm. víz

10 gr. zselatin

II. 500 kcm. víz

10 gr. nátriumchlorid

OPTISCHE ANSTALT C. RODENSTOCK MÜNCHEN ISARTALSTR. 41

Aplanátok, ✨ ✨ arczkép- és tele-objectivek.

— K É Z I - K A M A R Á K —

46. SZÁMU ÁRJEYZÉK INGYEN ES BÉRMENTVE.

Vereinigte Fabriken Photo- graphischer Papiere, Dresden.

A következőket gyártjuk és ajánljuk:

1. Ujdonság! Az „Albumat“-papir, mely 11 különböző fajtájú. (Az „Albumat“ elnevezés védve!)

2. A Schwerter-féle celloidin-papir (fényes, pensée rózsaszínű) a cég egyik régóta elismert, egyenletesen dolgozó, megbízható nagy elterjedtségű gyártmánya. Ugyanez fénytelenben is.

3. A „Christen Matt-papir“. A legelső és legjobb „Matt“-papiros. Kitűnően pótolja az aránytalanul drága és kényes platinpapirokat.

4. A „Schwerter Platino-Matt“ és szemcsés matt-papir.

5. A „Schwerter Aristo“-papir (fényes és matt pensée rózsaszín, fehér színben) egyike a legjobb kímásoló-papiroknak.

6. A „Schwerter gázfény-papir“. Uj fajta kitűnő előidéző papir. (L. a „Nachrichten“ című folyóiratunk 1. számában közölt cikket.

7. „Schwerter brómezüst-papir“ a JUNK-féle eljárás szerint, főleg kontakt nyomatokhoz és nagyításokhoz.

8. A „Schwerter negatív-papir“. Uj! Átlátó strukturamentes, jól fődő papiros nagyított negatívek előállítására.

9. Schwerter levelezőlapok. (Celloidin, Platino-matt, aristo, brómezüst, gázfény-levelezőlapok.)

10. Schwerter levonható brómezüst-papir. Érdekes ujdonság!

11. Fényes felületű albumin és matt sópapirok. Elismert jó minőségben.

Az összes fajták kaphatók minden fotoüzletben.

A cég lapunkra való hivatkozás esetén készséggel küld próbacsomagot is és árjegyzéket ingyen akár közvetlenül, akár a bécsi vezérképviselő útján.

Vezérképviselő Magyarország és Ausztria részére:

Commandit-Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie.

PHOTOGRAPHISCHE-INDUSTRIE.

WIEN, IX., SCHULZ-STRASSNITZKI-GASSE No. 12.

Olvasóinak minden fotomegbizását

(bevásárlás, becserélés, reklamáció stb. stb.)
ponto- dijtalanul eszközli a budapesti
san és vagy külföldi cégeknél

»AZ AMATŐR»

Felvilágosítások, szaktanácsok, labororium
ugyancsak dijtalanul áll rendelkezésére
„Az Amatőr“ olvasóinak az új helyiségekben

Telefon 94-49. **Budapest, VII., Baross-tér 15.** Telefon 94-49.

(Szemben a keleti pályaudvarral).

Szóbeli tanácsok csupán minden csütörtökön d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig.

Az első oldatot egy teljes óráig állani hagyjuk, míg a zselatin teljesen feloldódik. Használat előtt az első oldatot edényben forró vízbe tesszük, ezután hozzá öntjük a II. oldatot. A papír preparálását gyorsan kell végeznünk, mert a zselatin gyorsan merevedik.

B) Ezüst fürdő.

Az érzékenyítés a következő recepte szerint történik:

I.	120 kcm. desztill. víz	
	12 gr. citromsav	
II.	120 kcm. desztill. víz	
	30 gr. ezüstnitrát	

E fürdőkben külön fürdetjük a papírt. A papírt 2 percig érzékenyítjük. Ha vékony a papiros, fémre fektetve fürdetjük.

C) Arany fürdő.

A színezés a következő fürdőkben való áztatással történik:

I.	2000 kcm. desztill. víz	} külön oldat
	10 gr. borax	
	40 „ volframsavasnátron	
II.	50 kcm. desztill. víz	
	1 gr. aranychlorid	

Használat előtt egy órával öntendő össze. 15 drb. 13×18 cm.-es képhez 200 kcm. az I. oldatból, 3 kcm. a II. oldalból veendő.

D) Platin fürdő.

Fekete (platin) tonusok eléréséhez a következő fürdő ajánlatos:

600 kcm. víz
1 gr. kaliumplatinclorür
12 kcm. foszforsav.

▲ KIÁLLÍTÁSOK ÉS PÁLYÁZATOK. ▲

Az országos fényképkiállítás kitüntetettjel. Az országos művészi- és tudományos fényképkiállításon e hó elején tartotta meg a bíráló-bizottság ülését Wartha Vince dr. min. tanácsos, a József-műegyetem rektorának elnöklete alatt, a városligeti Mücsarnokban. Az ülésen a bizottságnak kilenc tagja vett részt. Aranyérmeket ítelt a bíráló-bizottság kollektív kiállításaiért: *Izabella* és *Augusztá* kir. hercegasszonyoknak és *József* kir. hercegnek; tudományos felvételeikért: a magyar királyi állami rendőrségnek (*Gábor Béla* dr.), az országos meteorológiai és földmágnességi intézetnek (*Konkoly-Thege* Miklós dr.); fényképezési iparcikkeiért: az „*Adria*” lemez-gyárnak; kiváló művészi fényképeiért, *Haranghy* György amatőrnek és *Székely* Aladár szakfényképésznek. Ezüst érmeket nyertek a szakfényképészek közül: *Kossak* I. (Budapest), *Weisz* Hugó (Arad), *Rónai* Dénes (Eger), *Erdélyi* Mór (Budapest) és *Kieszer* Nándor (Budapest); az amatőrök közül: *Hopp* Ferenc, *Bacsa* András, *Harmatzy* Dezső, *Müller* A. Bertalan, *Diószeghy* Károly, *Hüvös* László, az ampelológiai intézet, (*Misarigyi* Vilmos dr. és *Ferenczy* József dr.). Az adományozott díjak közül *Apponyi* Albert gróf közoktatásügyi miniszterét *Balogh* Rudolf, *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszterét *Faix* Jacques (Arad), Budapest székesővárosát *Révész* Zoltán, *Hüvös* Ivánét *Magyar-Rosenberg* Emil, *Zsolnay* Miklósét *Feledi* Dezső, *Ormosy* Vilmosét *Kiss* Zoltán (Szombathely), *Légrády* Ottó dr.-ét *Matusik* Márton (Arad), *Pejtsik* Károlyét *Horváth* C. Guidó, a *Gencsy*-díjat *Faragó* Géza főhadnagy (Sopron), a *Nasser*-díjat *Junga* Sebő százados (Kassa) az *Erdélyi*-díjat *Widder* Frigyes nyerte el.

Nettel

ideális kamarája minden komoly amatőrnek és szakfényképésznek; kitűnő szerkezet. Elegáns kivitel.

Szállítható az összes szokásos keretekben, valamint 9×14 cm. és 10×15 cm.-esben is mint tekercs és panoráma-kamara.

Érdekes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Camerawerk Sontheim 83

am NECKAR.

József főherceg
Ő cs. és kir. Fensége kamarai udvari szállítója.

Legrégibb és legnagyobb üzlet e szakban. Alapítva: 1878.

Pejtsik Károly

FÉNYKÉPEZÉSI CIKKEK SZAKÜZLETE

Budapest, Kossuth Lajos-utca 1. sz.
Városház-utca 1. (Standard palota.)

Ajánlja minden a fényképezési szakmába vágó készülékeit és cikkeit jutányos árban.

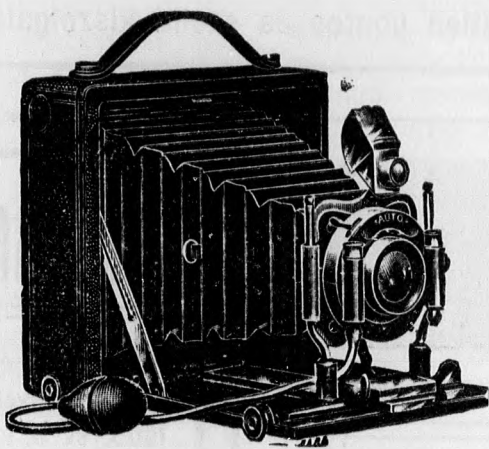
IV., Kossuth Lajos-utca 1. szám alatt

▲ MŰTEREM KIZÁRÓLAG ▲

AMATŐR CÉLOKRA

Felvilágosítás és képes nagy árjegyzék kívánatra a legnagyobb készsége.

**Alkalmi
vétel !!**

**Ritka :
alkalom!**

Üzlethelyiségünk megváltoztatása miatt

Fényképező-készülékek és felszerelési kellékek

**mélyen leszállított áron kaphatók
készpénz vagy részletfizetés ellenében**

**Fényképezők ne mulasszák el
üzlethelyiségünket felkeresni.**

Aufrecht és Goldschmied, Budapest

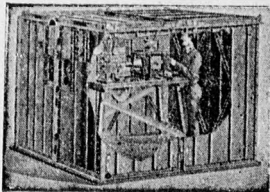
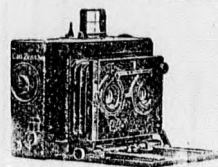
• • • VII., Rákóczi-út 26. szám. • • •

Amatőrök részére **izléses képkereteket készít** LÉVAI M. Budapest, VI., Nagymező-u. 66.

Feltétlen pontos és szolid kiszolgálás.

GROSSMANN DÁVID

Mechanikai gépműhelye és hatóságilag engedélyezett electrotechnikai vállalata Budapest, Dohány-u. I. Telefon II-95. Fényképező- és kinematográf-készülékek javítása, electrotechnikai munkák, pihsikái és matematikai tanszerek.

KÖNIG ÉS BAYER

FOTOKEMIGRAFIAI MŰINTÉZETE,

Ajánkozik a legjobb egy- és többszínű klisék készítésére a legrövidebb idő alatt.

BUDAPEST, VII., KAZINCZY-U. 32.

BUTOR

MODERN és EGYSZERŰ izléses és olcsó kivitelben kapható a

Modern lakberendezési vállalkozóknál Budapest, VI., Eötvös-u. 17. (Andrássy-út sarok).

Butoralbum 50 fill. ♦ Telefon 82-27. ♦ Kérjen ingyen költségvetést.

Molnár B.

órás és ékszerész

Budapest, VII., Rákóczi-ut 32.

Ajánlja dűsan felszerelt óra és ékszer raktárát. — — — Ékszer-átalakítások saját műhelyemben jutányosan készíttetnek. — Törött arany- és ezüsttárgyak megvételnek vagy becseréltetnek. — — —

„AZ AMATŐR” régi évfolyamai

kedvezményes áron:

1904. év I. évfolyam 6 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára . . . 6 korona
1905. év II. évfolyam 24 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára . . . 20 korona
1906. év III. évf. 24 füzet mérsékelt ára 10 korona
1907. év IV. évf. 24 füzet mérsékelt ára 12 korona

PODUSKA PÉTER

orthopéd-cipésmester

BUDAPEST, VI.,
TERÉZ-KÖRUT 3.

15, 20 és 24

koronáért
valódi
amerikai
cipők
kaphatók

Hathaway, Soule et Harington és Preston B. Keith, továbbá Arnold King világhírű amerikai cipőgyárosok budapesti főraktára, mely gyár készítményei az öt világrészben úgy tartósság, mint kényelem tekintetében a legismertebbek, minden más gyártmányt felülmúlnak. — Állandó raktárt tart nagyválasztéku, saját készítményű, legdivatosabb uri-, női- és gyermekcipőkben. — Mérték utáni rendelések pontosan készíttetnek. — Vidéki megrendelések csakis utánvét mellett szállítatnak.

„AZ AMATŐR” bekötési táblája

(préselt bőrutánzatu angol vászon az új cimlaprajzzal)

az 1907. évi és régiebb évfolyamokhoz 3 korona.

Bérmentve!

Bérmentve!

Megrendelhető „AZ AMATŐR” kiadóhivatalában.

„Az Amatőr“ díjpályázatának újabb felemése. Lapunk zártakor örömmel közölhetjük tisztelt olvasóinkkal a hirt, hogy az a szives fogadtatás, melyben a külföldi nagy fotóipari vállalatok díjpályázatunkat részesítették, a díjak számának újabb szaporítására, vagyis a díjpályázat összértékének újabb emelkedésére vezetett. A díjpályázatunkban díjkitűzőként már eddig is résztvevő cégeken kívül legutóbb a berlin-friedenauai C. P. Goerz részvénytársaság egy 13×18 cm.-es 180 korona értékű kitűző „Dagor“ kettős anasztigmájának, a müncheni G. Rodenstock optikai intézet az ő 13×18 cm.-es 80 korona értékű elsőrangú táv- (tele) objektívjének, a Ferdinand Hrdliczka wieni fotokémiai, papír, lemez és különleges fotokészülék-gyár az ő pompás kis „Rembrandt“ sétatob-villanó magneziumlámpájának 35 korona értékű III. sz. modelljének díjvaló kitűzésével kívánja jelét adni annak, hogy a fényképezésnek Magyarországon való terjesztése és fejlesztése érdekében eddigi — de e legújabb serkentő akciónkkal is — kifejtett tevékenységünkkel mennyire rokonszenvez. De mind ez eddig cégeken kívül még-nagyobb díjat jelentettek s jelentenek be a külföldi fotógyárak, úgy, hogy lapunk legközelebbi számában már valószínűleg arról számolhatunk be tisztelt amatőrtársainknak, hogy „Az Amatőr“ díjpályázata immár a kétezer koronát is meghaladta.

Addig is azonban arra kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy — lapunk terjesztése céljából e pályázatra amatőr-ismerőseik figyelmét felhívni sziveskedjenek.

A „FOTOALMANACH“ első négyezer példánya fogytán!!

Több száz bel- és külföldi elismerő levél.

Rendelje meg!! .. Rendelje meg!!

Uj árjegyzékek.

Lapunk szerkesztőségébe a következő uj árjegyzékek érkeztek be.

Langer & Comp. Wien, III. Hauptstrasse 95. sz. — 600 oldalra terjedő nagy encyklopédia ez árjegyzék. Megtalálunk benne, a fotográfia legelemibb szükségleti cikkeitől a legművészibb amatőr igényeit is kielégítőig, mindent. Különösen a *tükör reflex kamarákról* szóló rész érdekes, mint a mely különösen a művész amatőrök a legmegfelelőbb kamaráit mutatja be.

Hüttig A. G. Dresden-A. és Wien, IX. Berggasse 4. E cég 300 oldalas gazdagon illusztrált *főárjegyzéke* az 1908. évi foto-ujdonságokat tartalmazza, köztük a „Raupféléle tükör reflex kamara“-kat is, melyek a kamara építés terén a legelső helyet foglalják el. Uj szerkezetű nappali nagyító készülékek, vetítő-nagyító gépek és a fényképezőgép számos legújabb modellein kívül számos felszerelési cikket is tartalmaz.

Heinrich Ernemann Akt.-Ges. Dresden-A. 17. cég árjegyzéke, az idén uj köntösben lép elénk, valóságos diszmunka. Már a címlapján is egy *művészi fényképfelvétel reprodukcióját* látjuk. Tartalma úgyszólván csupa *ujdonság*. E cégnek is legújabb készüléke a *tükör reflex kamara*. Kétzáros kamarái elsőrangúak, úgy a kivitelben, mint a kamarához használt anyagokban is. Így a „Heag IX.“ modellű „*Universal kamara*“, melynek kihuzata megengedi a legnagyobb gyutávolú objektivek használatát is, viszont a „*Velo-Klapp*“ különösen *spórtfelvételekhez* alkalmas. Érdekes ujdonság még benne az „*Ernemann körültekintő kamarája*“ is.

„Az Amatőr“-re való hivatkozás esetén díj- és bérmentesen küldik meg árjegyzékeiket lapunk olvasóinak.

C. REICHERT

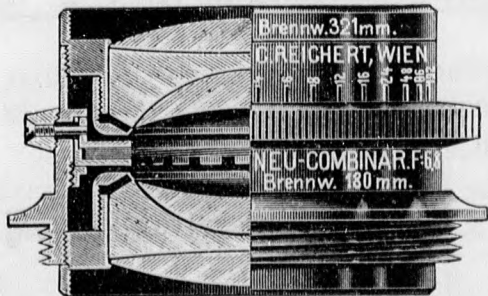
optikai és mechanikai intézete

Wien, VIII., Benno-Gasse 24-26.

Budapest, VIII., Üllői-út 12.

ajánlja az ő jóhírnevű, elsőrangú

fényképezési objektívjeit

u. m.

„Uj Kombinar“ F : 6, 8 és F : 4, 8.
 „Kombinar“ F : 6, 3.
 „Solar“ F : 6, 8.
 „Polar“ F : 4.

Kérjen árjegyzéket és ismertetést „Az Amatőr“-re való hivatkozással. Ignyen és bérmentve!

▲ SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ▲

Többeknek. Az országos fényképképző kiállításán, — miként a rendező-bizottság is büszkén vallja — a beküldött képek kétharmadát visszautasították. Ha ez a műértő birálat pártatlanságának jegyében történt, úgy abban a magunk részéről semmi gáncsolni valót nem találunk. Az efajta nagy kiállításokon csupán értékes vagy legalább is művészi kvalitásokra valló képeknek van helyük. Minthogy nekünk a kiállításra beérkezett teljes anyagnak a zsűrizést megelőző megtekintését a fotomonopolizáló rendező-bizottság nem engedélyezte, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy látatlanba és egyoldalú információ alapján törjünk pálcát az egyesület kiállítási rendező-bizottságának s a zsűrinek az önök képeivel szemben tanúsított visszautasító magatartása felett. Tessék tehát a kiállításra szánt, de el nem fogadott képeiket hozzánk beküldeni s mi azok vétele és közvetlen szemlélete után készségesen mondunk róluk — szerény tudásunktól telhető — őszinte és pártatlan véleményt. Addig is vigasztalódjanak azzal, hogy volt a kiállításban számos oly gyenge, sőt rossz kép is, a melylyel szemben nem lehetett nehéz a sikeres verseny felvétele. Megtisztelő bizalmukat azonban köszönjük és miként eddig, úgy ezután is azon leszünk, hogy a magyar művészi amatőrfényképezés ügyét szolgáljuk s ne a személyes kultuszunk és önbálványozásunk hódozunk.

L. A. laborans, Kolozsvár. A tudományos osztályba szerény nézetünk szerint fel lehetett volna venni, ha az átlagos egyszerű kivitel (jó celloidin, brom, platin stb. másolat) tekintetében kifogásolhatók nem voltak. Készségesen teszünk eleget kívánságának, csak küldje be őket. Addig azonban — látatlanba — a kívánt felvilágosító magyarázattal nem szolgálhatunk.

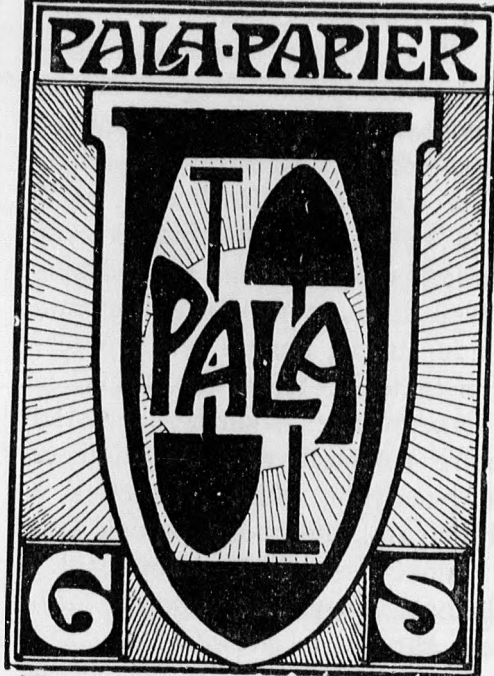
A. B. dr. Kassa. Az ily művészeti kiállításoknál mindig van apprehenzió. Csak az a kérdés, hogy az indokolt-e vagy sem. A „vendégszeretet” azonban nem lehet döntő szempont, hanem csupán a beküldött művek kvalitásai. Minthogy 70—80 kép szép szám, s még szebb, ha azok jók is, úgy már magunk is kíváncsiak vagyunk rájuk. Küldje be és mi készségesen bíráljuk meg azokat és ha a lapunk színvonalának megfelelőnek, közlünk is belőlük néhányat, a legjobbakat. Ha mi is úgy találunk, hogy panasza jogos, nem fogunk késni azzal, hogy sértett művészi önértékének a megfelelő elégtételt mi adjuk meg.

V. R. építész, Gyulafehérvár. Szívesen üdvözljük olvasóink sorában. Képeit, — ha jók és artistikusak, — készségesen közöljük. A díjpályázatunk időközben elérte a 2000 korona összértékét. A feltevéteket megküldöttük.

Többeknek legközelebb.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: KOHLMAN ARTÚR dr.
Helyettes-szerkesztő: FALK RICHÁRD gyógyszerész.
Főmunkatárs: SZTANKOVSKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Baross-tér 15.
Bercsényi-nyomda r.-t. Budapest, VIII., Reviczky-tér 5.

Gust. Schaeuffelen'sche Papierfabrik
Photographische Abteilung. Heilbronn 31^a_N
(Württemberg.)
A legjobb

G Á Z F É N Y -
papiros
AMATŐRÖK
részére!

*
7 fajta
PALA
EXTRA
KEMENY

erőtlen „flau”, „vékonynegativekhez.

Nincs többé sötétkamra
Nem kell vörös ténny

PALA-kézikönyv
(60 oldal szöveg)

ingyen és bérmentve

Gyári raktár:

MAGYARORSZÁGBAN.

PEJTSIK KÁROLY
BUDAPEST
IV., Városház-utca 1.

FABRIK PHOTOGRAPHISCHER APPARATE R. LECHNER (WILH. MÜLLER)

k. u. k. Hof-Manufaktur für Photographie

I. Graben 31. WIEN I. Graben 31.

Lechner zsebkamarája $6\frac{9}{12}$ $12\frac{13}{18}$ cm.

Lechner kézikamrája $9\frac{12}{12}$ cm.

Lechner tükröreflex-kamarája $6\frac{9}{12}$ cm.

Lechner Werner-kamarája $9\frac{12}{12}$ $30\frac{40}{40}$ cm.

Lechner Dávid-kamarája $13\frac{18}{18}$ $24\frac{30}{30}$ cm.

Lechner aluminium bot- és fémcső-állványa.

∴ A legkiválóbb gyártmányok. ∴

Kosel Munkája: „Die Technik des Kombinations und Dreifarben Gummidruckes.“ Ára füzve K. 5.—. Kötve K. 6.20 — Mint kiegészítő részt ajánljuk a műhöz: Kosel-Album: Egy sorozat reprodukció Kosel gumminyomatai után. Ára K. 6.—.

Tessék e lapra hivatkozva árjegyzéket kérni. Ingyen és bérmentve!

